

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apácza u. 8. sz.

A szerkesztőség köziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fill.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 16 kor. — fill.
Negyedévre . . . 4 „ — „

Helyben házhoz hozva:

Egész évre . . . 20 kor. — fill.
Negyedévre . . . 5 „ — „

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 24 kor. — fill.
Negyedévre . . . 6 „ — „

NAGYVÁRAD, július 7.

A magyar szent korona jubileuma.

Egy hónap múlva nevezetes évforduló köszönt Magyarországra. A magyar szent koronának, a magyar királyságnak, a magyar alkotmánynak s a magyar kereszténységnek kilencszázados jubileuma lesz Nagy-Boldogasszony ünnepén, aug. 15-én és Szent István napján, augusztus 20-án.

Ezek közül egy is elég lenne arra, hogy az országnak minden hű fia lelkesen készüljön a nagy jubileumra, amilyen ritkán fordul elő nagy nemzetek életében is.

A korona, melyet II. Szilveszter pápa küldött a magyarok fiatal, apostoli lelkű vezérének, úgy régiségre, mint fényre, páratlan a kontinensen. Az alkotmány, melyet Szent Istvánnak köszönhet a magyar, a nemzetnek oly nagy szabadságot, annyi jogot biztosított, amennyit a híres angol alkotmányon kívül egyetlen egy sem nyújtott a népnek.

Mint független, alkotmányos királyság lépett be a magyar nép kilencz századdal ezelőtt a civilizált nemzetek közé s keresztény alapon szervezkedve, a kereszténység áldásaiban részesülve, Szent István koronájának oltalma alatt megállotta ott helyét kilencszázad véres zivatarjai között, melyek elsöpörtek nála sokkal erősebbeket, nagyobbakat, műveltebbeket.

Történetíróink egyértelműleg vallják,

hogy nemzetünk történetében nem volt jelentőségtejtesebb s a nemzet egész történetére mélyebben kiható esemény, mint az, midőn az első esztergomi érsek István fejére tette a pápa által küldött koronát, mely jogot, szabadságot árasztott s áraszt ma is Szent István koronájának minden tagjára.

És mégis most, midőn e nagy eseménynek kilencszázados évfordulója előtt állunk, azt tapasztaljuk, hogy a készülődő ünnepségek korántsem állanak arányban a jubileum alapját képező események nemzeti jelentőségével.

Alig néhány hét választ el bennünket a jubileumtól s még csak a legcsekélyebb neszt vettük a kormány vagy az országgyűlés készülődéseinek. Sőt olyan hírek jönnek, amelyek azt mutatják, hogy a kormány el akarja a fényt venni azoknak az ünnepségeknek is, amelyekre a katolikusok püspökeik vezérlete alatt készülnek.

A rendező bizottság — úgy tudjuk — meghívta az ünnepségekre Szent István méltó utódját, az apostoli királyt, a kormányt s az országgyűlés mindkét házat és illetékes helyen kérvényt nyújtott be az iránt, hogy Szent István koronája a Mátyás templomban közszemlére tétessék, hogy alkotmányunk s függetlenségünknek e drága palladiuma előtt bemutathassa hódolatát, leróvhassa háláját e hazának minden hű fia.

Azt megérti mindenki, hogy a királyunk 70-ik születésnapján tartandó ünnepségek annyira igénybe veszik az agg

uralkodó erejét, hogy újabb ünnepségekkel nem lehet farsztani őt; de kormánynak lehetne gondja arra, hogy Ő Felsége valamelyik kir. herceg által képviseltesse magát, — — úgy sem vett részt 300 esztendő óta a Szent István napi körmeneten az uralkodó háznak egyetlen tagja sem. A miniszterelnökről és a kormány többi tagjairól feltesszük, hogy nem mulasztják el e kötelességüket, mely elől Tisza Kálmán mindig ostendei tengerpartra vonult.

De a legnagyobb baj már most az — mint a *Politikai Értesítő* című félhivatalos jellegű nyomatos írja — hogy a magyar szent korona kilencszázados jubileumáról hiányozni fog — — a magyar szent korona; mert ehhez a koronaörök és az országgyűlés beleegyezése szükséges, — már pedig az egyik koronaör halálos betegségben fekszik, a másik — protestáns (talán protestál is ellene?!), az országgyűlés pedig szünetel s — írja a nevezetes nyomatos — »nem valószínű, hogy ezért összehívják.«

Sajnos, hogy a magyar szent korona kilencszázados jubileumát nem tartja elég fontosnak a magyar kormány arra, hogy félbeszakítsa egy napra érte a honatyák drága vakációját.

Hiszen úgy hisszük, hogy ilyen ritka kiváló események kilencszázados jubileuma alkalmából talán egy paragrafusból álló törvényt is lehetne hozni. Ha Verböczy, vagy az ujkor Verböczyje, Deák Ferencz élne, bajosan mulasztaná el e ritka szép alkalmat arra, hogy szentesített törvény-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Nem csüggedünk.*

Ha a nyomor sokféleképen
Köszönt be szegény kis lakunkba,
S kinez egész a könnyezésig,
Hogy nincs méltatva még a munka:
Valami van keblünkbe rejtve,
Mi biztat — és e bút felejtve
Egy jobb jövőt várunk, lesünk
S nem csüggedünk.

Sok ember kezdte nagy nyomorban
Kis méce halvány világa mellett,
Éhezve, fáva, nagy titokban
A jövőért munkálni kellett . . .
Kutatni a nagy éjszakába,
Kis fényt kergetni mindhiába.
S bárcsak fővényre telhetett,
Nem csüggedett.

Nagy cél felé magasbra indul
A vándor édes, szép reménnyel,
Sebző bozót és süppedék közt, —
Utjában nem terül a fény el;
Megtépett-rongyosan, némán áll
Egy pihenést jelző csóvánál,
Innét tekint epedve fel,
S nem csügged el.

* A Szigligeti-Társaságnak költeménypályázatán 18. szám a. dícséretre méltott pályamunka.

Tovább, tovább — a rengetegnek
Ormára, ott a nap sugára;
Alant homály, ott fény dereng még,
És ő is ellát messze-tájra . . .
Megyen, megyen felvászorogva,
S a míg sok társa összerogyoz,
Ott vész el, ő halad kedvvel
S nem csügged el.

Hollóserg kíséri utján,
Oldalt pedig kígyók sziszegnek,
Ruhától megfosztja rabló,
S majd áldozatja a hidegnek, —
A róka is utána lépked,
Ez is remél belőle étket . . .
De ő halad mosolyogva fel,
S nem csügged el.

S ha kimerülve célhoz ére,
Pihen, de megüldve látja:
A fény hideg, a táj lakatlan,
Sem ismerőse, sem barátja;
Késő, hogy immár visszatérjen,
Hisz alant azt kiáltják: »Éljen!
Köszönték, hogy felérkezett,
S nem csüggedett.

És mindenik, ki csak alant van,
Fensikra, vagy oromra hágna,
S el nem riad, ha kinos utján
Ezer veszélyt s rémet találna . . .
A földi lény az égi fénynyel
Igy van — a csalfa, szép reménnyel, —

S míg csak a sir rá nem lehel,
Nem csügged el.

Ember György.

Emberek.

Írta: Mányiné Prigl Olga.

Nem szeretnék pesszimista lenni, magamat sem tartom jobbnak a többinél, de szeretném behunyni a szememet és nem látni mindazt, a mi mint egy óriási cinemamatografban él és mozog, szép szavakban hirdeti a szabadságot, a míg mosolyogva rakja tulajdon véreire a bilincseket. Pedig a jótékony nap egyformán süt mindenikönkre: a virág nyílik, hervad s ah mi gyorsan lehervad az élet virága is! A mikor tulajdonképpen igazán jók akarunk lenni, akkor kell elmennünk s lehetnek bármily dicsők, bármily eszesek: a feledés pora ép úgy borít beneteket, mint a muzeumok aranyos, féltve őrzött ereklyéit. Az emberek egy ideig csupa hiúságból siratni fognak, az asszonyok felveszik gyászfátyolukat, — talán mert jól áll nekik. Ugy, de az élet fut, a cinemamatografba új sor képek jönnek. Utoljára már csak a mogorva temetőőr gondol veletek; a mikor esztendőnként egyszer kirakja a koszorukat sirjaitokra, míg a munkások füttyörszive hantolják fel a dombot. Oh, boldogabb, százszor boldogabb, kinek sirját a jó isten kezéből lepte be a fű, tarkarta be a nyíló virág, a kinek mohosodó fejfáján a szabad mező madara mond dicsőítő

nyel erősítse meg az alattvalók (kiknek mindegyike tagja Szt. István koronájának) lelkében a ragaszkodást alkotmányunk drága gyöngyéhez, Szt. István koronájához.

Még nem adtuk fel a reményt, hogy a kormány teljesíti kötelességét, különben azt kellene hinnünk, hogy nem törődik a magyar szent korona fenséges tekintélyével.

Néppárti gyűlés.

A zolna-rajeczi választókerület néppárti polgárai *Rajeczen* 1900. évi július hó 15-én vasárnapon, délután 5 órakor néppárti népgyűlést tartanak. A tárgyszorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: *Zmeskal* Zoltán, nagybirtokos, orsz. képviselő. 2. A szövetségi ügyről. Tartja: *Szleszkal* József, esp. 3. A néppárt gazdasági programjáról. Tartja: *Krupecz* Rezső, földbirtokos. 4. Az egyházpolitikai törvényekről. Tartja: *Juriss* Mihály t. kanonok, orsz. képviselő. 5. Elnöki zárszó.

Bolgár politikai botrány.

A bolgár fővárosban — mint odaváló hírforrások jelentik — nagyszabású politikai botrány készül. A szobránje ugyanis e napokban tartott ülései egyikén határozatot hozott, mely szerint felvilágosítást, illetőleg számadást kér *Sztojilov* volt miniszterelnöktől, továbbá *Benev* belügy- és *Ivanov* volt hadügyminiszterektől, a kik — közvetlenül bukásuk előtt — kiutalványoztatták maguknak az egy félévre járó *rendelkezési alapot*, de annak hova fordításáról be *nem számoltak*, — egy fillért sem hagyva hivatalos utódaiknak. A szobránjének az elhatározását most közölte a bolgár hivatalos lap. A volt bolgár miniszterelnök *Stojilov*, a ki egyszersmind külügyminiszter is volt, most ez ügyben felvilágosítást ad a *»Mir«* (Béke) című lapjában. Beismeri, hogy a rendelkezési alaphoz csakugyan felvett 80.000 frankot, de ebből különféle állami szükségletek fedezésére 71.000 frankot fordított és hogy a még hiányzó 9000

frankot szabályszerűen átadta hivatalos utódaiknak *Grekovnak*, Bulgária jelenlegi miniszterelnökének. *Stojilov* ebben a cikkben egyszersmind közli *Ferdinánd* fejedelemhez, valamint *Grekov* miniszterelnökhöz intézett két levelét is, a melyekben az általa kiadott pénzüsszegekre vonatkozó számadások másolatát is közlésezi; végre levelét azzal fejezi be, hogy a szobránje ez elhatározását kizárólag csak ellenfeleinek tulajdonítja, a kik csak azért vádolják, hogy őt a bolgár nemzet előtt olyan szinben tüntessék fel, mint a ki a nemzet vagyonán akart meggazdagodni. Ezzel szemben bolgár ellenzéki körökben azt hiszik, hogy a szóban forgó összeg legnagyobb része *Ferdinánd* fejedelem külföldi, nevezetesen *párisi utazására lenne szánva* és miután *Stojilov* a bolgár udvarnál még mindig elég kedvelt ember, maga a bolgár fejedelem fog legközelebb intézkedni, hogy e kínos ügy nyilvánosan ne tárgyalassék és hogy a bolgár nemzet mennél előbb térjen át a rendes napirendre, a mi annál is inkább érdeke a bolgár fejedelemnek, mert nemcsak több előkelő államférfi lenne ő miatta kompromittálva, de maga az egész ország is.

Az oláh paktumot lefújták.

Bejárta pár nap előtt *Bánffy* lapjának híresztelése nyomán az egész sajtót a hír, hogy *Szell* Kálmán állítólag paktumot kötött *Metianu* metropolitával vagy 40 oláh nemzetiségi képviselőnek a szabadelvű pártba behozatalára. Közölték már azokat a nemzetiségi pontokat is, a melyekkel a szabadelvű párt programja magát kiegészíteni akarta, hogy az oláh nemzetiségi érdekeket ne veszélyeztesse túlságosan a magyar állam egységének kidomborítása. Egyelőre, mint látszik, még nem jutottunk ennyire. *Szell* Kálmán csak tapogatózik, hogyan lenne lehetséges az oláh passivitást megszüntetni? A miniszterelnök ur ugyan ebben nem a legkellemebb és nem is a leghasznosabb nyári szórakozást találta ki, de hát utóvégre ez az ő dolga. Azok a nemzetiségi képviselők sem nem használnak, sem nem ártanak. A hivatalos czáfolat egyébiránt következőleg hangzik:

A «Telegraful Român» illetékes helyről nyert információ alapján fel van hatalmazva annak a kijelentésére, hogy az a közlemény, mely szerint *Metianu* metropolita közreműködésével a kormányval paktumot terveznének az esetleg megválasztandó román képviselőknek a szabadelvűpártba való belépése tárgyában, nem felel meg a valóságnak.

Kinai háború.

A versengés megtermette gyümölcsöt: a kínaiak a köztük szorult idegeneket egytől-egyig lemészárolták.

Abban versengtek ugyanis a nagyhatalmak, melyik küldjön több embert Kinába, de úgy, hogy más senki le ne főzze őket számban? A helyett, hogy erőyes rendszabályokhoz nyultak volna, a kiküldendő katonaság számarányait kalkulálták heteken át s most, mikor a boxerek egy élő európaikat sem hagytak Pekingben, nyugodtan folytatják tovább a kalkulálásokat. Hát hiszen most már csakugyan nincs nagy ok a sietésre.

Persze, lett volna könnyű mód a fölkelés gyors elfojtására. Ott van Kína szomszédságában Japán, ez a darab keletre csöppent Európa a maga nagyműveltségű lakosságával, szervezett haderejével. De hát ennek az a baja, hogy nagyon is művelt, nagyon is szervezett s a diadal után eszébe jutott volna valamely jutalmat is igényelni. Már pedig nem elég dicsőség az angol, meg az orosz urak helyett a fejét betörtetni? Japán lett volna elég vakmerő a betört fejekre tapasztul Koreát vagy talán még többet kérni — nem, ezt nem lehetett megadni. Inkább hadd veszzenek el az európaiak Pekingben, vagy akár egész Kinában, de a konczból nem szabad másnak kapnia.

Ezért nem bízták meg eddig Japánt a kínai lázadás elnyomásával, ezért kellett 1500 európaiknak kinhalált szenvednie Pekingben.

Ugy látszik, *Taku* herczeg, a kínai helyzet jelenlegi ura, nagyon jól tudta mindezt. Más-ként nem mert volna arra a vakmerőségre vetemedni, hogy a császárnét és a császárt megmérgezze s ő maga vevé kezébe a kor-

szónoklatot . . . Hull, hull a virág, lehull az élet virága is. A bölcs mosolyogva nézi a küzködést, a versengést, mint törekszik ember emberhátán, mind magasabbra, hogy annál nagyobbat bukják. Mi jó meghuzódni akácsoross, csöndes kis házikóban, a mit nem sodor el a szél, mert meglapul szárnyai alatt, nem sujt a villám, mert alázatosan meghajtja fejét s eső is csak lágyan, halkan éri, mintha simogatná a mohos nádtetőt. Az alkonyatban, míg szemem behunyva gondolkodom, úgy érzem, mintha alakok jönnének felém.

I.

A humánus ember.

A kerítése vége összeér a mienkkel, haragos-zöld levelű, drága disznóvénny hajlik keresztül rajta. Szinte lekonyul előtte a szegény hajnalkánk, mintha szégyenlené, hogy az ő ősei nem kerültek idegen országból. És ilyen haragos, büszke és fennhéjázó odaát minden az utolsó ablakdiszletig, csak magáról a háziuról nem mondhat senki rosszat. Ő kifogástalan gentleman, a lapok nap-nap után nyugtázzák számos felülfizetéseit és egyéb bőkezű ado ányait; az utcán nem bírod megelőzni a köszöntését, udvarias, — magáról csupán másokkal beszélt. Naponta látom, a mint elhalad előttünk a klubba vagy rendes sétáját teszi a korzón.

Tegnap történt, hogy szembekerült rá sánta *Jóska* ép az ablakunk alatt. Reszketett szegény, hogy foltos térdei összeverődtek s a hogy vi-

seltel kalapját igazgatta: fekete hajáról csurgott a verejték. A mondókájához készült:

— Nagyságos uram . . .

A kifogástalan gentleman megállott vele az utcán. A szegény ezt jó jelnek vélte s szaporán hozzáfogott a mondanivalójához:

— A kicsi — megbalt, — a legkisebb . . .

Köhögött szegény nagyon . . . Koporsó kellene neki, meg szentelt gyertya, hogy ő is bejuthasson a kis angyalkák közé . . . Csak kerülgette a végét: ha a nagyságos ur, kezét csókolóm, adná a jövő heti bérem . . .

A szőlőjében kapálgatótt *Jóska*, ott törte el a lábát is alig egy esztendeje, mikor ráesett a borszűrő kád. Odahaza öt gyereke kuporgott a kidőlt, bedőlt kapuba, a sárból vert alacsony házikó mellett. Az ötödik, a legkisebb most bizonyára nagyon uri módba jutna. Jó Istenem, mikor hogy tördelte az apró kacsoit, hogy mondta az anyja után az imádságot. Csak megérdemli a szép festett koporsót, a szentelt gyertyát.

A nagyságos ur nem átalotta keztyüs kezeivel megveregetni a *Jóska* vállát, a mig mondta:

— Pusztulj a szemem elől, gazember és ne hazudozz össze mindenféle ostobaságot . . .

Takarodj! — s közben nyájason köszöntötte az utca tulsó szélén sétáló hölgyeket, a kik összeszegtak megint:

— Minő humánus ember, nem átal az utcán szóba állani azzal a páriával!

A szegény, kicsi nyomorultnak nem jutott szentelt gyertya, de azért bizonyára beengedte őt Istenke az angyalok közé.

II.

A költő.

A kórházból temették. Egyszerű fekete koporsó, koszoru nélkül; néhány lézengő szolgál s a halottas ház komor falai: ez volt a környezet. Pontban délután két órakor megjelent a néhány jóbarát, a ki még emlékezett rá s a halottas kocsit megindult troppban, mert oda-fönt a világáros zajában a lázas sietség átragadt a halottakra is. Az emberek sietnek meghalni, futva viszik őket a temetőbe, hogy ahg egy pár évtized múlva összeszedjék a csontjaikat és vigyék odább.

Sápadtan, beesett arcczal feküdt a költő koporsójában; kezében a néhány szál virággal, mit a kedves testvér font merev ujjai közé. Szép tavaszi nap volt és a nagy város nyomott, füstös levegőjébe mintha valahonnan messziről ibolya illat verődött volna. Talán a szegény fiu lelke volt az, mely kiszállt koporsójából s szállt hegyen-völgyön keresztül, csöndes kis faluba, szőkehajú halvány kis leányhoz. Orgonabokrokkal körülvett kis kertbe, tulipántok és liliomok közé, bimbózó akáczfák mentében.

És beszélt a lélek:

— Visszajöttem . . .

mányt, mint császár álljon a boxerek élére. Ez annyit jelent, hogy Kína hivatalosan üzen Európának, a mit legelőször a német császár ismert el, belevéve ezt a szót is: háboru.

És ezt a szót nem kellett volna kimondani, ha nem féltik a konczot és beküldik a hatalmak Japánt akkor, a mikor a mozgalom neve még csak lázadás volt.

Legszébb pedig az lesz, ha a hatalmak bevonulnak Kinába és zászlójukra ezt a szót írják: *humanizmus*.

A háboru mai állásáról a következő táviratainkban számolunk be:

Pétervár, jul. 8. A vezérkar a külügyminiszterium közvetítésével Niucsvangból június 22-iki kelettel a következő táviratot kapta: A mukdeni puskapor-raktár felrobbanása alkalmával 50 ember pusztult el. A taotáj hirdetményt bocsátott ki, a melyben közzé teszi, hogy az esőzés miatt mérnökök lerombolták a kínai vasut hidjait. A boxereknek nincs részük a vasut elpusztításában. Az északon lévő védőcsapatokból egy szotnyát a vasut mentén állítottak fel. Egy június 22-én kelt távirat azt jelenti, hogy a taotáj június 21-én közölte, hogy a Mukdenből rekvirált lovasság már kivonult és Inkunnál foglalt állást. Kétséges, hogyan viselkednek majd a katonák, ha kiűt a forradalom. Az idegenek csapatot alakítottak és megkérték Otwashny orosz parancsnokot, hogy vegye át a csapat főparancsnokságát. A kínai vasuti munkások elhagyják a vasutat. A kínai kereskedők bezárják boltjaikat. Nikolszkojéből jelentik július 2-áról: Girinés Heilucien tartományokban a múlt hónapban nem fordultak elő olyan események, a melyek komoly aggodalmat keltettek volna a jövőre nézve, vagy végső rendszabályok alkalmazását tették volna itt szükségessé, de a vasutigazgatóság a kínai esemény nyomán a lakosság körében támadt hangulatra való tekintettel több ponton, így Huancsendiben, a hol forrongás mutatkozott a lakosság között, 50 emberre emelte a védőőrség számát. A vasut nagy kiterjedésére való tekintettel, a főmérnök az őrség szaporítását kérte, a miért is az őrséget újabb szaporítását tervezik. Azt hiszik, hogy az eddig

A leány arczáról csöndesen peregek alá a könyvek:

— Miért mentél el? . . . Miért üzött a vágy, a hideg csillogás felé, mely káprázatot ugyan, de nem melegít. Kergetni az élvezetek, a dicsőség szilaj démonát, mely lidércfényként csalogat mindaddig, míg nem a tulajdon sirgördőbe hullsz? . . .

Az orgonabokrok hajtogatták ágaikat, tullan vadgalamb sirt a lilaszínű fűrtök között . . .

III.

Vadvirágok.

Ott ültek a vasuti töltés árkában és halomszámra szedték a pipacsot. Olyik pajkos fiú kövel dobta meg a vonatot és kiölté a nyelvét rá. Csupa maszatos volt valamennyi, mert előbb a pocsolyában játszottak. Ezek az apró faluk a főváros közelében tele vannak gyerek-néppel és a temetője is — apró sírokkal . . . Négyen ültünk a vasuti kocsiban. Egy rendkívül ezifrán öltözött hölgy, egy fiatal asszony a kisbabájával és a dajkájával, — meg én. Mindnyájan kíváncsian néztünk ki az ablakon. A parasztleány vékony, éneklő hangon sirni kezdett, nyilván a maga gyerekére gondolt, a czipra asszony kiment a folyósóra . . .

tett intézkedések elégségesek lesznek, ha a helyzet Észak-Mandsuriában nem rosszabbodik.

Hamburg, jul. 7. (Saj. tud. táv.) A hamburg-amerikai hajózási vonal a császárnak a kínai sebestültek számára rendelkezésére bocsátotta Savoya nevű gőzhajóját, a melynek július 7-én kell Honkongba érkezni. A császár elfogadta az ajánlatot és benső hálóját és elismerését fejezte ki. A Savoya azt a parancso kapta, hogy Jokohámába menjen.

Pétervár, jul. 7. (Saj. tud. táv.) Nikolszkojéből július 2-iki kelettel a következő hivatalos távirat érkezett: A heilucien kínai kormányzó arra a hirre, hogy Blagovjescsenszából csapatokat fognak áthelyezni Cicikarba, megígérte, hogy szükség esetén kínai csapatokkal fogja őriztetni a vasutat. Sencsin tartományban azelőtt is nagy akadályokat gördítettek a vasutépítés elé. Utóbbi időben Mukden és Telin közelében lázadó bandák mutatkoznak. Laoganban elpusztították a sineket és egy nagy hidat, az állomás épületét pedig elhamvasztották. Telinnél megtámadtak egy mérnököt. Niucsvangból táviratozták július 3-iki kelettel: A hankai alkirály a taotáj és magántitkára útján értesítette az összes konzulokat, hogy bármiként fejlődnek is északon a viszonyok, ő és a nankingi alkirály minden intézkedést megtesz a nyugalom fenntartására. Kezességet vállal a jangcevezölgyi európaiak biztonságáért és csak arra kéri a hatalmakat, hogy ne hatoljanak előre csapataikkal a Jangce völgyébe. Az izgatottság nőttön nő, noha mindenki nyugodtan viselkedik. Egy angol ágyunaszád itt vesztegel.

Pétervár, július 7. (Saj. tud. táv.) A japán kormánynak a pekingi idegenek védelmére Kinába küldendő japán csapatok kirendelésére vonatkozó kérdésére — mint az orosz távirati ügynökség autentikus forrásból jelenti — az orosz kormány már június 27-én azt válaszolta, hogy teljes cselekvési szabadságot, de e tekintetben a japán kormánynak, annál is inkább, mert a tokiói kabinet kijelentette, hogy hajlandó a többi hatalmassággal teljesen egyetértőleg eljárni.

Pétervár, július 7. (Saj. tud. táv.) Niedermöller tábornok ma este Transzkaukáziaiba utazott a hadügyminiszter rendkívüli felhatalmazásával, hogy átvegye a főparancsnokságot a Kelet-Szibériában lévő csapatok fölött, a melyek a kínai határra mennek.

Washington, július 7. (Saj. tud. táv.) A japán követség hivatalos táviratot kapott Tokióból, a mely értésére adja, hogy a Japán kormány elhatározta, hogy vegyes hadosztályt küld Kinába az ott lévő japán haderő segítségére. Ez által a Kinában lévő japán csapatok száma 22.000-re emelkedik.

Sanghai, július 7. (Saj. tud. táv.) (Reuter.) Az angol konzul egy idevaló lapban figyelmezteti azokat, a kik Vej-Haj-Vejbe akarnak utazni, hogy Vej-Haj-Vej a hadijog uralma alatt áll, tehát seukinek sem szabad ott kikötnie.

Az anyacsászárné.

London, július 7. (Saját tud. táv.) Pekingből jelentik: A kínai anyacsászárné a tervezett európai akció hírére nyári palotájába menekült.

Kína hadikészülete.

Brüsszel, július 7. (Saját tud. táv.) A felfedezett arzenálok mutatják a kínaiak roppant előkészületeit a há-

borura. A tiencini arzenálokban két millió forintnál több értékű hadiszert pusztítottak el visszavonulásuk alkalmával.

Kinalak veresége.

Brüsszel, július 7. (Saját tud. táv.) Tiencin mezején az egyesült orosz és japán csapatoknak sikerült visszaverni a kínaiakat. Tiencin körül ezrével hevernek temetlenül a halott kínaiak. A holttestek a folyókon uszkálnak.

A megmérgezett kutak.

Brüsszel, július 7. (Saját tud. táv.) Tiencinből jelentik: Az európai katonák óriási vízszükségben vannak. Csak mozsaras folyóvizet ihatnak, mert a kínaiak minden kut vizét megmérgezték.

A kínai katonák borzalmas dolgokat mivelnék. A halottakat kegyetlenül megcsonkítják s az elesett katonák fejét magukkal viszik.

Peking védelme.

London, július 7. (Saját tud. táv.) Ide érkezett jelentések szerint a kínaiak főképen Peking megerősítésére törekednek. Vun-Fu-Hiáng tábornok tízezer katonájával Pekingbe tart. A főváros mellett eddig ötvenezer főnyi kínai hadsereg áll.

Vilmos császár a pekingi idegenekért.

Berlin, július 7. (Saját tud. táv.) A Wolff-ügynökség jelenti: Vilmos császár táviratot intézett a czirkáló hajóraj főnökéhez, a kiacsani kormányzóhoz, a shantung kormányzóhoz és nankingi és wucsangi alkirályokhoz, hogy császári szavával kötelezi magát, hogy az ez idő szerint Pekingben bezárt bármely nemzethez tartozó minden idegenért, akit élve átadnak valamely német vagy más idegen hatóságnak, 1000 taelt fizet annak, aki a kiadást kieszközli. A császár elvállal minden költséget is, melyet ez ígéretének Pekingben való hirül adása okoz.

A mi halottaink.

Bécs, július 7. (Saját tud. táv.) A *Neues Wiener Tagblatt* a Kinában elesett osztrák-magyar alattvalók névsorát közli. Mint első áldozat, Zenta gőzös Besse nevű matróza esett el június 17-én a takui erődök ostrománál. Az elesettek közt van továbbá az osztrák-magyar ügyvivő Rosthorn báró és neje Klára, Homann fregatt-kapitány, a Zenta parancsnoka és Kollár sorhajóhadnagy, továbbá két tengerész-kadét és huszonöt matróz, akinek a nevét még nem tudják.

Az európaiak lemészárlása Pekingben.

London, július 7. (Saját tud. táv.) A megérkezett hiteles tudósítások borzasztó képet adnak a Pekingben törtétekről. Az európaiak legnagyobb része, mintegy ezeröttszáz ember, a megerősített angol követségre menekült s ott várta a fölmentő sereget a kínai katonaság és csőcselék ostroma alatt. A hetekig tartó kétségbeesett védelem alatt azonban elfogyott minden élelmi szerük és lőszer-

készetük s a védelem egyre gyöngül-
vén, a kínaiak rohamot intéztek a
követségi ház ellen. Mint a fenevadak,
rendetlenül, orditva rontottak a katonák
és a nép söpredéke a kapuknak, melyek
végre is *beszakadtak ütések alatt*. Vé-
delemről többé szó sem lehetett. A be-
rohanók csakhamar előzölötték az egész
épületet, mindenféle európaiak után ku-
tatva. Ezek védtek magukat az utolsó
emberig, utolsó golyóig; de a nagy tömeg-
gel szemben mit sem tehettek. Pár lövés
után valamennyi vagy halott, vagy fogoly
volt. *Erre az ezerötszáz éhes,
elcsigázott európaiat kivették
a követség udvarára s válo-
gatott kínzások közt egytől-
egyig, férfit, nőt, gyermekeket
mind legyilkolták.*

A hatalmak megtorló fellépése.

London, július 7. (Saját tud. táv.)
Hir szerint a fenyegető veszéllyel szem-
ben a hatalmak egyetértő fellépésre ha-
tározták magukat s megállapították a
Kinába küldendő haderők nagyságát is.
*Japán és Oroszország száz-százezer,
Nagybritánia, Németország és Francia-
ország pedig husz-huszezer embert* küld
Kinába, úgy, hogy ott egy hónap múlva
*kétszázhatvanezer főre menő katonaság
lesz Kinában összpontosítva.*

A mérsárlások hírét megerősítették.

Bréma, július 7. (Saját tud. távirata.)
Muhlers és társa pekingi hidépítő cég ite-
teni telepe Shanghaiból táviratot kapott,
mely megerősíti azt a hírt, hogy az
összes európaiakat felkoncizolták. A hír a
Kinában egyebütt élő európaiak közt óriási
pánikot okozott s ezek most már *Tien-
Cinből is seregestül menekülnek.*

Vilmos császár beszédéről.

Berlin, július 7. (Saját tud. táv.) A
berlini lapok Vilmos német császár be-
szédéből még a következő mondatot
közlik: *»Reményem, hogy az európai
uralkodók közül én fogom a békét helyre-
állítani. A német nemzet megsértéseért
karddal olyan bosszút állok, a
milyet az egész világ még ed-
dig nem látott.«*

A községi közigazgatási tanfolyamok.

A belügyminisztérium törvényelőkészítő szak-
osztályának főnöke, dr. Némethy Károly —
mint értesülünk — már elkészítette a községi
közigazgatási tanfolyamok életbeléptetésére vo-
natkozó miniszteri rendelet tervezetét, melyet
augusztus hó folyamán egy szakerőkből össze-
állítandó tanácskozmány fog véglegesen megál-
lapítani.

A képviselőház által elfogadott és szente-
sítés alá már fölterjesztett törvény szeptember
elsején fog életbelépni. Erre az időpontra fog-
nak a közigazgatási tanfolyamok fölállítatni és
az igazgatók kinevezetni, kiknek meghallgatá-
sával azután a tanfolyamok testületei is össze-
állítatnak.

A belügyminiszter tíz tanfolyam fölállítását
tervezi a következő székhelyekre!:

1. Budapest,
2. Pozsony,
3. Kassa,
4. Debreczen,
5. Máramaros-Sziget,
6. Pécs,
7. Nagy-Becskerek,
8. Szombathely,
9. Kozsvár,
10. Maros-Vásárhely.

(Persze Nagyváradot, egyik legnagyobb
megye székhelyét, az alföld egyik góczpontját,
megint mellőzték.)

A közigazgatási tanfolyam egyéves lesz,
két félévi szemeszterrel.

Az előadásra kerülő tantárgyak főcsoportjai
a következők:

- Tételes magyar közjog,
- Közigazgatási jog általában.
- Belügyi közigazgatás.
- Vallás- és közoktatásügyi igazgatás.
- Büntető-jog.
- Bűnvádi perrendtartás.
- Tételes magyar magánjog.
- Telekkönyvi rendtartás.
- Pénzügyi igazgatás.
- Közigazgatási igazgatás.
- Katonai igazgatás.
- Állami számvitel.
- Községi ügyvitel- és irálytan.

A tanerők kizárólag gyakorlati férfiakból
fognak kinevezetni, még pedig állami és tör-
vényhatósági tisztviselők, főiskolai tanárok, ügy-
védek, jelesebb községi jegyzők köréből, míg a
bírói karból mellőztetni fognak.

Az összes tanerők (az igazgatók kivételé-
vel) nem állandóan lesznek alkalmazva, hanem
tisztelődíjat fognak kapni.

A hallgatók jelentkezése és a tanfolya-
mokra való beiratkozás szeptember elején fogja
kezdését venni.

Szegény, de szorgalmas hallgatók lehetőleg
öszöndíjban fognak részesíttetni. Ott, a hol
hallgatók kellő számban fognak jelentkezni, in-
ternátusok és tápintézetek fölállítása is tervbe
van véve, hogy a hallgatóknak ezáltal is meg-
könnyíttessék a tanfolyamokon való részvétel.

A tanfolyam befejezése alkalmával tar-
tandó vizsgálatok írásbeliek és szóbeliek
lesznek.

tanfolyamokra vonatkozó részletes minisz-
teri rendelet a törvény szentesítése után a hi-
vatalos lap útján közzé fog tétetni.

A jövő évi választók névjegyzéke.

— 72 felszólamlás. —

Nagyvárad város központi választmánya
tegnap délután ülést tartott a városháza ter-
mében, a melyen a jövő évi választók név-
jegyzéke ellen beadott felszólamlásokat tár-
gyalták.

Dr. Bulyovszky József polgármester elnöke-
lete alatt dr. Hoványi Gyula, Némethy Károly,
dr. Dési Géza, Szokoly Tamás és Istvánffy Ist-
ván aljegyző.

Kelepecz Dezső irodaigazgató jelentése
szerint május 5-től 25-ig közszemlére volt ki-
telve a jövő évi választók névjegyzéke s ez idő
alatt 72 felszólamlás adatott be s mintegy 130
egyen felvételét, törlését kérték a felszólam-
lásokban.

Igen sok volt olyan, aki Olaszi vagy Uj-
városon van felvéve a listába, de következe-
tesen mind Váralján szeretne szavazó lenni. A
központi választmány azonban ezeket a kérel-
meket elutasította.

Néhány polgárnak a kereszt- vagy ve-
zeték nevét, továbbá az életkorát igazí-
tották ki.

Feltűnt a választmány tagjainak, hogy a
legtöbb felszólamlás egy kézről eredt, a mi
azt mutatja, hogy egy vezető kéz intézte, még
pedig a váraljai választók szaporitása érdeké-
ben, az egész mozgalmat. Eddig a váralja-ve-
lencei névjegyzék volt a legkifogásolhatóbb,
jövőre pedig a többi városrészek választóiból
akarnák szaporítani ezen városrész választóit.

A központi választmány azonban ellentáll
az ilyen törekvéseknek.

Egyébként a felszólalások a következő-
képpen intéztettek el:

Törültek: Wallner Ferencz és Rezey
Gusztáv elhaltak.

Felvétettek a névjegyzékbe: Bauer Endre
rajztanár, Kutiák Rezső magánzó, dr. Nyiry
Ödön, Sipos József könyvelő, Albay Ignác,
Hechtmann Lázár, Sonnenwirt Ignác, Lukács
Mihály, Mohácsi Sándor, Baganyay János, Ká-
dár András, Nagy Gergely, Oláh János, Pus-
kás Mihály, Majláth Sándor, Németh Ferencz,
Kenéz Péter, Tökés Bálint, Szabó József, Vas
Imre, Gyulay Ferencz, Klein Jakab izr. tanár,
Pollák Ézsaiás rabbi-ülnök, Klein Mózes, Jungreis
és Weisz, dr. Vári Ödön, dr. Barta Dezső fog-
orvos, Kiss Mihály nyug. jegyző, Benedek Dá-
vid, Klein Ignác szatócs, Fischer Emil.

Nem vettek fel a névjegyzékbe: Schlesin-
ger Márk tanító, Friedländer Mór, Schwarcz
Vilmos háztulajdonos, Stern Dávid, ifj. Marko-
vits Mór szeszgyáros, Berger Antal cipész,
Batáry Gyula betegs. pénztári ellenőr, Spitzer
Bernát, Zács József, Bőte Albert, Schwarcz
Izsák, Ötvös Mihály, Hajdu András, Rodriguez
Károly (külföldi), Bányai István, Nagy János,
Soannenwirt Mózes, Goldmann Márton, Fuchs
Sámuel, Weisz Jónás terménykereskedő, Weisz
Ármin könyvvezető, Benedek Mór, Paskucz Igu,
kereskedő, Klein Adolf szatócs, Stern Izsák
alkusz, Jakobovits Adolf, Hönig József mézár-
os, Kohn Fülöp szatócs, Löwy Vilmos keres-
kedő, Steier Ferencz raktáros, Walter Hermann,
Ullmann Ábrahám hitközs. jegyző, Kohn Neu-
mann Albert, Silberstein Viktor, Rothbart Gá-
bor, Aranyi és Róth, Kohn Ármin, Schlesinger
Fülöp, Schlesinger Á. Ármin, Ullmann Salamon,
Weisz Gábor, Rooz Simon, Weisz Ernő, Tóth
Imre, Makranczy F., Schwarcz J., Wallerstein
Dániel, Bleyer Antal, Hauer Benjámin, Feldmann
József, Zelmovits Márton, Vomácska József,
Grünfeld Leopold, Nuszbaum József, Kohn
Sámuel, Mezey Adolf, Aszódi Jakab, Kornhauser
J., Fisch Jakab, Spitz Ede, Mahmed Chaschil
halkonzervgyáros (külföldi), Ullmann Ign. nyug.
tanító, Löwy Ignác sörgyáros (Pecze-Szőllős),
Draveczy Mihály és Lustig Jakab magánhiva-
taltok.

Az elutasítottak jó része nem igazolta az
adóját, vagy a folyó évi adókönyvet mutatta be.

Az elutasítás ellen a kir. Kuriához lehet
felebbezni.

A város viz nélkül.

— A vízvezetési bizottság ülése. —

A vízmizeria tegnap is sok kellemetlensé-
get okozott a városban, bár a közönség már
tudta az elzárás idejét s előzőleg jóval több
vizet vett, mint a mennyire szüksége volt.

A vízvezetési bizottság tegnap reggel 8
órákor ülést tartott, a melyen azokat a módoza-
tokat beszélték meg, a melyekkel a vízpocséko-
lás is meggátolható volna s a közönség jogos
igényét, égető szükségét is kielégíthetik.

Azt konstatálták, a vízpocsékolás nagy s a
gépek bár győznék a szivattyuzást, de a kutakba
nem gyül össze annyi víz, a mennyit a két gép
elhajtani képes volna a magas tartályba.

De viszont megegyeztek mindannyian abban,
hogy minősíthetlen hiba volt csütörtökön az,
hogy a közönség alig tudott a vízvezeték elzá-
rásáról s nem gondoskodhatott előre a kellő

mennyiségű vizről. Így a közönség nagy része a szó szoros értelmében szomjazott a rekkenő hőségben.

A bizottság tagjai között az az eszme is felmerült, hogyha semmi képen nem tudnak segíteni a vízhiányon, a míg a nyári hőség és így a nagy vízpazarlás tart, naponként állandóan délután 2 órától 6 óráig elzárva tartja a vízvezeték s az elzáróhoz őrt állít, aki tűzvész esetén azonnal megnyitja a csőhálózatot.

Valószínűleg azonban a mai nappal megszűnik a vízhiány, mert a honvéd hadapród iskolában a tanév tegnap véget ért s a mai záróünnepély után a növendékek eltávoznak Nagyváradról szünidőre.

A hadapródiskola parancsnoksága a növendékek távozását különben a vízhiánnyal hozzák kapcsolatba, a hozzánk beküldött alábbi értekezés szerint:

A Nagyméltóságú honvédelmi miniszter ur az iskolaparancsnok indokolt felterjesztésére, tekintettel a nagy vízhiányra, az összes növendékeket a holnapi nappal szabadsággalta.

A vízvezetési bizottság tegnap reggel tartotta ülését.

Bordé Ferenc tanácsnok elnöklete alatt jelen voltak: dr. Berkovits Ferenc, Mezey Mihály, Száhlender Károly, Rimler Károly, dr. Hoványi Gyula, dr. Baróthy Ákok, Lovas Zsigmond és Szűts Dezső aljegyző.

Bardé Ferenc elnök ismertette a vízhiány okát és az elrendelt vezetékkelzárás körülményeit.

További előterjesztésében kifejtette, hogy a bizottság egyelőre próbát tehet az egyik főcső elzárásával, a mely által kisebb vizet fogyaszthat a közönség, de egész napon nyitva legyen a vízvezeték.

Dr. Hoványi Gyula azt kívánja, hogy a vezeték elzárását kürtszóval, vagy előre meghatározott harangkongással jelezzék, de legalább 1—2 órával az elzárást megelőzőleg.

Az indítványt nem fogadták el, hanem az elnök következő javaslatát mondták ki határozatképesnek:

A bizottság a vizszolgáltatás korlátozására nézve a következő intézkedéseket teszi meg.

A vízvezetési főcsövek egyikét elzárhatja, annak kinyitása csak tűz esetén eszközölhető.

E célból állandó szolgálat lesz szervezve, hogy tűz esetén a másik cső is kinyitassék.

A galériák és fenékgát mielőbbi kiépítése iránt a tanácsot megkeresi.

A vízmérő órákat felülvizsgáltatja.

A nagyobb vízfogyasztókat ellenőrzés alá veszik.

Végül kimondja, hogy a vízvezetéknek jónak tartja s a lapok támadásaira nézve nem fog nyilatkozni, hanem megbizta elnököt, hogy a folyó havi közgyűlésben az esetről részletes jelentést tegyen. A jelentést kinyomatja s a közönség körében szétosztja.

Az ülés határozatára csak az a megjegyzésünk, hogy a nagyváradai sajtó egyértelműleg felemelte elítélő szavát a vízvezeték hirtelen s kellőleg közhírré sem tett elzárása miatt. Hogy erre reagál-e vagy sem a vízvezetési bizottság, az mit sem változtat a dolgon.

* A polgármester különben a következő hírdetményt bocsátotta ki tegnap:

Hirdetmény.

A vízvezetési bizottság véleménye alapján értesitem a város közönségét, hogy a városi vízvezeték folyó év július hó 7-én, (szombaton) d. u. 6 órától kinyitattik s a további rendelethez, mely lehetőleg házanként szétfordva hirdetmény útján adatik a közönség tudomására, — *nyitva fog tartatni.*

Mint hogy azonban a vízvezeték vizszolgáltatása akként lesz szabályozva, hogy naponként csak az ivásra, főzésre s elkerülhetlen házi szükséglethez kívántató vízmenyiséget szolgáltatja, újlag figyelmeztetem a város közönségét, hogy a csapok nyitva tartásától, a vízvezetési viznek a szükségtelen felül túlmérvben használatától annnyival is inkább tartózkodjék, mivel e célra kirendelt közegek által a vízfogyasztás minden egyes háznál naponként ellenőriztetni fog s mindazok, akik a vízvezetési szabályrendeletet be nem tartják, szigoruan fognak büntettetni.

Kelt Nagyváradon, 1900. július hó 7-én a városi tanács nevében:

Dr. Bulyovszky József,
polgármester.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

Július 8. A rabsegélyző egyesület közgyűlése d. e. 10 órakor a kir. ügyészségnél.

Július 15. Az ev. ref. egyházi énekkar dalestélye a Sport-téren.

* **Bérmálás Mező-Keresztesen.** Örömnapja lesz ma, vasárnap Mező-Keresztes község katholicosságának. Magas vendég: Dr. Schlauch Lőrincz bíbornok-püspök ur Ó Eminenciájára látogatja meg a községet, hogy feladja a jelentkezett híveknek a bérmálás szentségét. A bíbornok a kora reggeli órákban kocsin megy ki Keresztesre, Radnay Farkas és Felser Antal kanonokok, továbbá dr. Szemethy Géza titkárr és Mayer Antal sztszéki jegyző kíséretében.

* **Búcsúünnep a hévjói kápolnában.** E hét elején volt Sárlos-Boldogasszony napja s ez alkalomból ma, vasárnap ünnepélyes istentisztelet lesz a régi hévjói (rontói) Árpádkori kápolnában, a mely a malom és a Püspüföldhöz vezető út mellett van. Ebben az érdekes, történelmi becsü kápolnában korábban évenként megtartották a Sárlos-Boldogasszony napját a követő vasárnapon s ez ősi szokást elevenítette fel az elmúlt évben Lencsés János p.-szentmártoni plébános. Ma, vasárnap délelőtt a kápolnában dr. Steinberger Ferenc kanonok tart szentmisét és Krisztik János káplán prédikál.

* **A kormánypárt nem retirál.** Sehol sincsenek most olyan kellemes állapotok, mint Rimaszombaton. Az ismeretes választási épületességek óta valóságos családi párbajok riasztgatják a jámbor rimaszombatiakat. Drakóczy papa összekapott Hámos pepával, a Drakóczy-ifju megverekedett a Hámos-család reményteljes csemetéjével, a mi valószínűleg egyik családnak sem mennyei élvezet. De legrosszabb helyzete van a két acsarkodó familia közt a gömöri sajtó tiszteletreméltó képviselőjének, a *Sajóvidéknek*. Kitűnő téma volna neki a lovagius vérontás ebben a kacsa-szezonban, de mit ér vele, ha egyik familiáról sem írhat valami kellemetlent a nélkül, hogy a másikkal a barátságos felszólítására kénytelen neen lne másnap az előző nap szenzációjából

ból kacsát szelidíteni? Bizony, keserves állapot ez, melynek illusztrálására adjuk kitűnő lapársunknak legutóbbi másfélaraszos külön kiadását egész terjedelmében:

Lapunk legutóbbi számában »Politikai párbajok« című hírnk egyik részére vonatkozólag, más forrásból a következő értesítést vettük:

»Politikai párbajok« cím alatt a »Sajó Vidék« legutóbbi számában az is áll: »Az első affér Hámos László főispán és Draskóczy László főszolgabíró között támadt« stb. Az afférek következőleg lettek elintézve: »A kormánypárti Hámos László az ellenzék egyik vezére, Draskóczy László előtt sajnálatát fejezte ki.« Ezen tudósítás teljesen valótlan és tendenciózus, mert a Hámos László és Draskóczy László közt fennforgó ügy még ez ideig elintézést nem nyert.

Az ügy személyi fontosságát tekintve és az igazság érdekében közreadtuk a fennebbi értesítést, tudósítónkat pedig felkértük állításának bebizonyítására.

A szerkesztőség.

Szóval valakinek a füle veszélyben forog: vagy a szerkesztő uré, vagy a munkatársé. Így tessék lapot szerkeszteni Gömör vármegyében!

* **A hivatalos lapból.** A király Valihora János dr. losonczy esperes plébánosnak az apátfalvi címzetes apátságot, Szeman Endre rimaszombati esperes plébánosnak a steinbásti címzetes prépostságot adományozta.

* **Esküvő.** Tegnap délután tartotta Balog József bírósági tisztviselő esküvőjét Kovács Ilona kisasszonnyal a Barátok templomában.

* **Öngyilkos joghallgató.** Egyik igen előkelő debreczeni család sarja, M. Miklós joghallgató tegnap este budapesti lakásán agyonlötte magát. Súlyosan sérülten vitték a Rókus-kórházba, de az orvosok remélik, hogy még megmenthetik. A rendkívül szimpatikus fiatal ember az elmúlt télen egy feltűnő szép, fiatal debreczeni színésznőnek udvarolt. Sokat lehetett együtt látni a szép, elegáns barna lányt és a déleceg fiatal embert, a ki valóságosan diákszelelemmel rajongott ideáljáért. Családja nem jó szemmel nézte a fiatal ember szerelmét s M. Miklósnak távoznia kellett. Felejteti azonban nem tudott s a tegnapi lövéssel akarta befejezni az ő kis tragédiáját.

* **A magyar tanulók Párisban.** A párisi francia ifjuság körében, mint a magyar tanulók párisi kirándulásának rendezőségét értesítik, mozgalom indult meg, hogy a magyar tanulókat estületileg fogadják és a magyar ifjuság iránt érzett rokonszenyűknek ünnepelesen is kifejezést adjanak. A magyar ifjuság részére az egyik Trocadero szálloda összes szobáit lefoglalták, a mely szálloda a kiállítás közvetlen szomszédságában van. A különvonaton utazó tanulók Münchenben is tartózkodnak egy napig, a hol többek között az állandó művészeti kiállítást is ingyen tekintik meg. Zürichben szintén egy egész napig tartózkodik az ifjuság. A rendezőség az utazásra július 10-én este zárja le a jelentkezéseket.

* **Kutba fult gyermek.** Kalácsa községben a mult napokban Illie György a feleségével kimentek az erdő alatti réjókra szénát gyűjteni és a négy éves Ilon gyermeküket őrizetlenül otthon hagyták. A kis lány az udvaron játszott s délben az udvaron levő kerítetlen kutba véletlenül beleesett és meghalt. A beéli kir. járásbírósg szigorú vizsgálatot indított a gondatlan szülők ellen.

* **A jászói prépost temetése.** A folyó hó 2-án hosszas s kínos szenvedés után elhunyt játszóvári premontrei prépost-prelátusnak *Benedek* Ferencnek temetése július 4-én ment véghez állásához méltó diszszal s részvéttel Jászón. A távirati értesítésekre a legmelegebb részvét hangján azonnal kondoleáltak részint utódja, Takács Menyhért dr. praelátusnak, részint a központi konventek: *Vaszary* herczegprimás, *Schlauch* dr. bibornok, *Ivánkovics* rozsnói püspök a távol Emsből, *Fehér* Ipoly pannonhalmi főapát, a testvér csornai prépostság nevében *Laky* Demeter perjel s cz. prépost, a kerület képviselője *Horánszky* Nándor és sokan mások. A koporsóbetétel megható gyászszertartását a temetés előtt való nap délutánján a központban nagy számmal jelenlevő rendtagok szomorú részvétével a rend érdemes perjele, *Argalács* Márk vezette. Aznap érkezett meg Kassáról az új praelátus, oldalkanonokja s titkára kíséretében *Bubics* Zsigmond kassai megyéspüspök. Ő tartotta a prépostság gyászbaborult székesegyházban jobbára a rendtagok fényes segédletével az ünneplés nagy temetési gyászmisét, melynek végén a jelenlevők mindenikére mélyen megható volt a ravatal körül űt infulás főpap abszoluciója: a püspöké, *Podhraczký* s *Fabián* rozsnói, *Leskó* s *Belky* kassai kanonoké. A rendtagokon kívül számos egyházi és világi kitűnőség vett részt a vidékről, különösen Kassáról, melynek Benedek diszpolgára volt. Tizenkét óra már elmúlt, midőn a jászói regényes szikla alatt s a tapolczai bájos völgy mellett nemrég épült remek fekvésű s környezeti rendi temetőbe a rendtagok s gazdasztek s alkalmazottak felváltva kivitték a rendi kispapok megható éneke s a prépostság kettős karcsu tornyai harangjainak bus kongása mellett a nagydíszű érckoporsót, melyet az egész rend s az egyes rendházak s még mások koszorúja vett körül s hű komornyikja s huszárja mindhalálig lelkiismeretes ápoló közvetlenül kísérték az előbbi kis selyem vánkoston a gazdálanná vált Ferencz József-rend lovag keresztjével. A temetés után az összes jelen volt rendtagok chorális diszben tisztelgetek az ősz püspöknel új praelátusuk vezetése alatt megköszönve, hogy elhunyt kegyes jó atyjukat, amilyen készsége örömmel benedikkált, most hét éve ugyanezen a napon (jul. 4.), ugyanolyan készséggel, de az örömmel szomorúvá vált érzetével temette el. A praelátus köszönő beszéde s reminiscenziája mélyen elérzékenyítette a neméslelkű főpapot; alig tudott szóhoz jutni. A jelenet s a püspöki vász elfelejthetetlen emléke lesz minden a jelen volt rendtagoknak.

* **Eljegyzés.** Gálfi János a magyar államasutak kolozsvári alkalmazottja eljegyezte Grepli Bertát, Grepli Ferencz postai altiszt leányát.

* **Az utolsó fizetés.** A magyar állami gépgyár igazgatósága tegnap délután számolt le azzal az ezeröttszáz munkással, a kiket a sztrájk miatt elbocsátottak a munkából, körülbelül egyheti fizetést kapott minden elbocsátott munkás. Az elbocsátott munkások tegnapelőtt elhatározták, hogy pert indítanak az igazgatóság ellen s végkielégítést követelnek az eltöltött szolgálati éveikért és rokkantság czimen. Felmerült az az eszme is, hogy valamennyien kikérik a külföldre szóló utleveleiket és kivándorolnak Amerikába, hol a munkásokat megbecsülik. Mielőtt azonban erre a lépésre határoznák el magukat, több befolyásos embert szándékoznak felkérni, hogy azok legalább az elbocsátott családok munkások érdekében tegyenek lépéseket a miniszter-

nél, mivel a legtöbb családnak nincs egy belevő falat kenyere se. A sztrájk alkalmával beérkezett pénzsegélyeket most osztják széjjel az elbocsátott családok emberek között. Főlemlítésre méltó, hogy a vasöntő és vasesztergályos munkásokat, kik a sztrájk vezetésében, ugy szolván, vezérszerepet vittek, majdnem kivétel nélkül visszavették, mert ezeket a munkásokat nem lehetett egyhamar ujakkal pótolni. Legrosszabbul jártak a tüzi és kazánkovácsok, továbbá az asztalosok. Ezekben a szakmákban van most legkevesebb munkás. Ezeket a munkásokat tehát legnagyobb részben elbocsátották és helyükbe új munkásokat alkalmaztak.

* **Él a melenopsis.** Harminez esztendő óta tanulják az egész Magyarországon, hogy: »Házánk hajdan tengerfenék volt. Mutatják ezt az évezredekkel előbb kihalt csigafajok, melyek — miként Nagyvárad hévvizének (Püspök-fürdő) Melenopsis csakis a tengerben élhettek meg. Nagyvárad egyik régi fürdőorvosa, dr. *Grósz* Frigyes e csigákról következőleg ír: »Ha valaki a Püspök-fürdő területén és, előbb teméntelen, milliárdnyinak mondható — apró, elhalt csigák házaival vegyített, jó érett földet talál, ezen csigák héjai az árokszéleken s a felásott vagy szántott föllegeken már messziről fehérlenek. A tarkákat a falusi gyerekek kiszedegették és ezernára fűzve, a fürdőket látogató vendégeknek csekélységért árulgatják. Miután a tarkák, — Dunai nedeszke — ritkábbakká lettek: a nem tarkákat — lepdül-homorcsa (Melanopsis Costata) kezdik fűzögetni. Hogy eme *Hauer* Károly lovag szerint is, édesvizekben élni nem szokott csigamaradványok, itt találtak: mutatják azt, hogy itt hajdan tengerfenék volt s hogy eme hőforrások már a tenger alatt is léteztek. Pár nappal ezelőtt a porosz kormány megbízásából, *Róbert Fetschin Geheimer Ministerial Secretár: A. D. Patschkau* itt járt Nagyváradon és pedig a porosz közoktatásügyi kormány megbízásából s a Püspök-fürdő hévvizében méter-mázsa számra találta a rég kihaltnak jelzett csigafajt. *Aranyossy* József a helybeli honvéd hadapród-iskola lelkész-tanára, *Sándor* Albert posta főtiszt, *Rátkay* József igazgató-tanító közrefogták a kedvesnémetet s az elmondotta, hogy a köveken, lókus-leveleken, fagyókereken látható fekete csiga mind a rég kiveszettnek jelzett *Melanopsis ma is élő* millió és millió példánya.

* **Vörös kakas.** Nagy riadalom zavarta fel a multkor éjjel K.-apáthi község lakosságát. *Bereczki* János ottani lakos udvarán 11—12 óra között eddig ismeretlen okból kigyuladt az összehalmozott napraforgó kóro, melyről a tűz átsapott a közelében levő kékerekre. A nagy tűz terjedését alig tudták megakadályozni s már a szomszéd *Eszenyi* Józsefné udvarára is átsapott a tűz, a hol azonban szerencsésen sikerült azt nehezen eloltani.

* **A gyujtogató kupeczek.** A multkor Dusesden az éjjeli órákban *Gligor* György házána tűz ütött ki. Először az udvaron a kert kerítése égett le, melytől tüzet fogott a mellette álló nagy boglya és egy takarmánytartó teljesen leégett. Hogy a tűz tovább nem terjedt, a lakosság tevékeny mentésének köszönhető. A gyujtogatás gyanúja két Belényes felől érkezett ismeretlen kupeczekre irányult, a kiket az éjjeli ór közvetlenül a tűz kiütése előtt *Gligor* háza környékén látott. Az előljáróság kutatásukra indult, azonban akkor már elillantak.

* **Tiszába fult arató leányok.** A felsőtiszta mentén fekvő Szalka község határában borzalmas szerencsétlenség történt e hó 5-én este. A Kalmár-féle uradalom aratói a mondott időben a munka befejezése után lementek a Tiszára fürödni. A férfiak külön csoportban, az asszonyok és leányok pedig ezektől jóval távolabb a fűzes alatt fürödtek. Fürdés közben a leányok elkezdtek játszani, s addig kergették egymást a vízbe míg egy mélyen kiásott kubik gödörbe jutottak, honnan nem is tudtak többé kiszabadulni. A mint a gödörbe beleestek, kétségbeesett kiáltással akartak kimenekülni. A kissé távolabblévő asz-

szonyok azonnal segélyért kiáltottak a férfiaknak, de mire azok odaértek, a négy leány már elmerült a víz fenekére. Kihúzták őket ugyana a vízből, de már nem sikerült egyet sem életrehozni. A szerencsétlenül járt leányok: *Bovi* Eszter, *Virág* Magdolna, *Kovács* Ágnes és *Szikra* Anna voltak, valamennyien Apátiból. Az előljáróságnak azonnal bejelentették a szerencsétlenséget, mely a holttestek elszállítása és a vizsgálat megindítása iránt intézkedett. Az elhalt leányok szülei tegnap érkeztek meg Szalkára. Szívet facsaró jelenet volt, midőn a szülők gyermekeik holttestét a község halottas kamrájában meglátták.

* **Miért késétt a gyorsvonat.** Tegnap este Püspök-Ladány és Saáp vasuti állomások között oly nagy vihar tombolt végig, hogy a nagy szél a telegráfoszlopokat a vasut töltésére döntötte. A Budapestről érkező gyorsvonat előtt előbb ki kellett takarítani a pályát s csak óvatos kísérettel folytathatta útját, és Nagyváradra másfél órai késés után érkezett meg.

* **Ismeretlen lótolvaj.** *Goldstein* Vilmos lessi lakos jelentést tett a hatóságnál, hogy egy 100 frt értékű lovát berszámostul ellopták. A csendőrség megejtette a széleskörű nyomozást, de eddig a furfangos lótolvaj nyomára nem akadtak.

* **A ki a maga kárán tanul.** Mint nekünk Magyar-Kalucs községből jelentik, egy gazda gondatlanságából istállója leégett s a lángokba oda veszet két szép tehene is. A dolog ugy történt, hogy *Kargye* János este égő pipával etette jószágait s véletlenül egy kis parázs a szénába esett, melytől az tüzet fogott. A napi fáradoalmakban kimerült gazda nyugalomra tért s nem is sejtette, hogy milyen veszedelem fenyegeti s csak a szomszédai riasztották fel mély álmából. — A szegény káros ember most nemcsak elvesztette ugyszólván az egész vagyonát, hanem a hatóság még fel is jelentette.

* **Alvás közben meglópták.** Nagyon érdekes dolgoról értesít pópai tudósítónk. *Paul* Lázár pópai gazda a nyári éjjeleken a folyósón szokott aludni, s egy reggel furcsa meglepetésben részesült. Az említett éj folyamán, mikor aludt, ismeretlen tettes a rajta volt mellényéből tárczáját pénzével együtt ellopta. A káros feljelentésére a csendőrség ifj. *Paul* Lázár, a káros egyik rokona személyében derítette ki, a ki a tárczát eladta, a pénzt pedig elköltötte. A beismerésben levő tettest az illetékes hatóságnál feljelentették.

* **Nem sikerült vásár.** *Petrussán* György tulkai lakost a multkor váratlanul kellemetlen meglepetés érte. Éjnek idején a tulkai határban legelő két szép lovát valaki elhajította. A lovakat *Lakatos* Lojzi széplaki illetőségű kóbor cigány lopta el és a bokiai erdő sűrűjébe hajította, a merre már emberek sem járnak. Az erdő meglehetősen bő táplálékot nyújtott a lovaknak. A cigány ugy okoskodott, hogy pár hónapig eltartja a két csikót és akkor elviszi Bánáthba, hol az ily fajta lovakat jól megvásárolják. Tervét elbeszélte két tulkai jó ismerősének, a kik révén a dolog a csendőrség fülébe jutott és a megindított kutatás folyamán tényleg ott találták a két lovat. A lótolvaj, mikor terve ily balul ütött ki, ismeretlen helyre szökött és most mindenütt közezik.

* **Tanulmányi kirándulás Párisban.** A 19. század kulturájának összes vívmányait egy helyen egybegyűjtve tanulmányozni kétségkívül a legtanulságosabb látvány! Minő nagy és mély, következményeiben beláthatatlan hatású a fiatal fogékony lélekre a párisi kiállítás megismerése. Dr. *Wlassics* Gyula kultuszminiszter éppen ezért örömmel üdvözölte *Propper* N. János igazgató tervét, a ki a tanuló ifjuság számára jul. 19-én Párisba rendezendő tanulmányi kirándulást szervezni hajlandónak nyi-

latkozott. A kirándulás ellenőrzését Lukács Béla kormánybiztos vállalta magára, a mi annak erkölcsi prestige-ét biztosítja. A tanuló ifjuság tanárai vezetése mellett indulnak. Minden 20 tanulóra egy tanári vezető esik; maga a francia kultuszminiszter is nagyban érdeklődik a magyar diákok kirándulása iránt s előre láthatólag ifjaink a legszívvelősebb fogadtatásban és sokoldalú kedvezményben részesülnek. A jelentkezők közvetlen a rendezőségénél (Hungária szálló) történhetnek, mert a jelentkezéseket a beérkezés sorrendjében veszik figyelembe. A tanulók hozzátartozói szintén részt vehetnek a kirándulásban ugyanazon felettel olcsó (II. oszt. 145-50 frt, III. oszt. 115 frt 50 kr.) feltételek mellett.

* **Véres verekedés egy pipa miatt.** Hogy mily csekély dolgok szolgálhatnak okot egy véres verekedésre, mutatja az alábbi eset. Fodor Sándor és Triffa Mihály, a dobresti hártárban aratással foglalkoznak. Nemrég, amikor az említett két munkás a munkába ment, Fodor Sándor véletlenül elejtette a pipáját, melyet Triffa észrevétlenül felemelt és zsebre vágott. Később a pipa gazdája észrevette pipáját Triffánál és követelte azt, a mit Triffa megtagadott. Erre heves verekedés támadt a két férfi közt és Fodor Triffát, valamint ennek segítségére jött Anton Miklóst követlenné annyira összeverte, hogy béna tagjaikkal most jó ideig nyomhatják az ágyat. A verekedő munkást a csendőrség elfogta és a m.-csékei járásbírószághoz átvitte.

* **Czigányzene a Bazárban.** Bura Karesi, a kedvelt nagyváradi cigányprimás tegnap este a Bazár vendéglőben fényes műsorral hangversenyt rendezett. A vendéglőben nagyon szép zenei társaság hallgatta végig Balogh Bandi, a fővárosi »mágnás cigány« gordonka játékat, s a közönség az ügyes muzsikust sürű tapsal honorálta. Élvezet volt hallgatni a jóízű magyar nótákat, melyeket a Bura testvérek jeles bandája Balogh Bandi közreműködésével játszott.

EGYESÜLETEK

A várad-velencei Népkör gyűlése. A nagyváradi-velencei és váraljai Népkör f. év (vasárnap) délelőtt 1/2 11 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését saját helyiségében, melyre a kör összes tagjait tisztelettel hívjuk meg. **Tárgyak:** 1. Elnöki megnyitó. 2. Főjegyzői jelentés. 3. Pénztárnoki jelentés. 4. A tisztkar és választmány újjaalakítása. 5. Esetleges indítványok. Nagyváradi, 1900. július 6. Tóth Ferencz főjegyző, Dr Dési Géza elnök.

Igazságszolgáltatás.

Elítelt okirathamisító. A nagyváradi kir. törvényszék kétnapi tárgyalás után tegnap délelőtt hozott ítéletet Varga András okirathamisítás büntetésében. Varga András volt széplaki bírónak sok pénzre lett volna szüksége, s minthogy egyenesen nem tudott hozzájutni, bűnös utra tért és váltót és községi bizonyítványt hamisított. A vád szerint hat és pedig 140 frtos, 180 frtos, 66 frtos, 175 frtos, 300 frtos és 250 frtos váltót hamisított, melyekre mások neveit rávezette. Azonban szükséges volt még községi bizonyítványokra is, melyek »kezesei« vagyoni becsértékét mutatták ki, hogy a pénzt annál biztosabban szolgáltatassa ki a nagyszalontai takarékpénztár a benyújtott hamis váltókra. A községi bizonyítványokat Vágó Jenő volt gyantai segédjegyző jóhiszeműleg állította ki, a miért ő is mint másodrendű vádlott ült a vádlottak padján. A meg-

ejtett bizonyítási eljárás folyamán beigazolást nyert, hogy Varga magán és közokiratot hamisított, mit a szakértői vélemény is megerősített, míg a másodrendű vádlottal szemben bizonyítékokhiányában az ügyész a vádat elejtette. — A vád és védbeszédek elhangzása után a kir. törvényszék dr Móró Pál törvényszéki bíró elnöklete alatt Varga András, a beigazolást nyert és a btk. 430 §. 1. és 2. szakaszába ütköző egy rendű magánokirathamisítás, 391—392. §-ba ütköző két rendű közokirathamisítás büntetéséért és a 490. szakasz alá eső három rendű hamis községi bizonyítvány kiállításának a vétségeért a 92. §. alkalmazásával egy évi és 4 hónapi börtönrre ítélte, a mit a vizsgálati fogságban kitöltöttnek vett, míg Vágó Jenő másodrendű vádlottat, mint-hogy a bizonyítékok bűnösségét nem tüntették fel, felmentette. Az ítélet jogerős.

Gondnokság alá helyezés. Braun Gusztáv budapesti magánzó, a kinek nagyobb vagyona van, mostanában nagykorúvá lett. A szerencsétlen ember azonban elmebajos s így képtelen egy a vagyona kezelésére, mint egyéb ügyeinek vitelére. Ép azért dr. Alkér Emil, a főváros egyik t. ügyésze, Braunnak a gondnokság alá helyezését kérte. A törvényszék, Adám György bíró előadása mellett, ma foglalkozott ez ügygel s miután igazolást nyert, hogy Braun Gusztáv jelenleg is a Frimm-féle hülyék intézetében áll kezelés alatt, elrendelte a gondnokságot. Braun vagyona most az árvaszék őrizete alatt van s ez fog részére legközelebb gondnokot is kinevezni.

A nagyváradi kir. tábla Kitűzöt ügyei.

Előadó: Poynár Dénes.

- 1710 Uszka Flore uzsora.
1751 Létai Imre és társa hatóság elleni erőszak.
1765 Argyelán Lázár lopás.
1766 Popucze Stefán és társa lopás.
1754 Bertye Szaveta becsületsértés.
2345 Inesikó Mihály és társa hatóság elleni erőszak, stb.
1749 Horga Andrej és társa lopás.
1808 Szkurt Illés és társa lopás.
1817 Mócz Stefán testi sértés.
1904 Lermann Márton és társa testi sértés.

TANUGY.

A hadapródiskola vizsgája. A napokban folyt le a honvédhadapródok vizsgája, még pedig a lehető legjobb sikerrel. Az eddig felállított két évfolyamnak összesen 200 növendéke van, a kik alig egy néhány kivétellel mind megfelelték a követelményeknek. A szép eredmény első sorban Mayor Miklós őrnagy, iskolaparancsnok s a jeles tanári kar érdeme, kik mindent elkövetnek, hogy az ifjuságot hazafias szellemben és mégis katonásan neveljék.

A vizsgákon jelen volt Csesznák Benő tábornok, I. honvédkerületi parancsnok ki is fejezte legnagyobb elismerését a zárvizsgán az iskola vezetősége előtt. Ugyanez alkalommal a hadapródok zene- és énekkara Tucsek Ferencz karnagy vezetése alatt hatásos zene- és énekszámokat adott elő, azután az összes növendékek Horváth Ernő főhadnagy tornatanár vezetése alatt pompás tornaszer- szakasz- és századgyakorlatokat mutattak be.

Este fél hattól nyolczig a honvédszenekar a hadapródiskola parkjában játszott, a növendékek pedig diszlakomában részesültek.

A theologia új tanterve.

A budapesti tudományegyetem hittudományi kara Berger János idei dékán elnöklete alatt folytatott hosszas tanácskozások után ki-mondotta a felsőbb theologiai tanulmányok reformálásának és ehhez képest az egyetemi hittudományi kar kibővítésének szükségét. A határozat értelmében annak szószólói emlékiratot dolgoztak ki, mely megokolja és részletezi a reformot. E szerint az eddig négy évre osztott hittanulmányi kurzus az egyetemen öt esztendőre lesz kiterjesztendő, mihez képest négy új tanszék rendszeresítése válik szükségessé. A hittudományi doktorátus ennek következtében oly módon fog átalakulni, hogy az egyes szakcsoportokból is lehessen tudori fokozatot elnyerni, valamint az egyetemes hittudományból is, mely egyedül képesítene a jövőben egyetemi hittanári tanszékre, míg az egyes szakokból nyert diploma a vidéki papnevelő-intézetekben fentartott hittudományi tanfolyamoknál viselendő tanári állásra szolgálja minősítésül. Ehez képest eltörölendő volna az eddig szokásban volt egyházi doktrátus, melyet bármely vidéki semináriumban végzett hittanhallgató az egyetem jogtudományi karán elnyerhetett, ha az egyházi-jog egyévi hallgatása után ez egy tárgyból sikeres vizsgálatot tett. Mindezeket a reformokat a fentnevezett kar emlékiratba foglalva, közelebb küldöttség útján terjeszti a kultuszminiszter elé.

ZENE és MŰVESZET.

Az »Általános Zenészet Lexikon« encyklopaediai kézikönyv II. kiadásának 1-ső füzeté megjelent. E műben föltalálhatók a zene-tudomány legszükségesebb ismeretei; a hazai és külföldi zenészek, zeneirők, zeneszerzők, kitünőbb zenekedvelők, hangszerkészítő stb. rövidre szabott élet- vagy ismertető rajzai; továbbá a hangszerek ismertetése s a zenében gyakran előforduló idegen szavak magyarázata. Szerkesztette és írta Sággh József a »Zenelap« szerkesztője. A mű 20—22 füzetből fog állani. Egy-egy füzet ára 30 kr. (60 fillér); de ha négy füzetre történik az előfizetés, úgy 1 frt (2 korona) küldendő be az »Általános Zenészet Lexikon« szerkesztősége és kiadóhivatalába, Budapest, VIII., Baross-utca 81. II. em. 20.

SZINHÁZ.

A nagy ismeretlen, vagyis a nagyváradi Szigligeti-színház drámai hősnője, végre megtaláltatott Balázs Olga kisasszonyban. Nevét nem hallottuk eddig, föl sem mernők vetni a kérdést, hogy van-e, a ki e nevet ismeri, de hát reméljük minden jót és szépet. Egy művészi folyóirat ugyanis a következőket írja róla:

Somogyi a napokban szerződtette Balázs Olgát, a fiatal színésznemzedék egyik nagy-talentumu művésznőjét, a ki először fog megszólalni az új falak között, mert — mint értesülünk — ő is játszik Várad Antalnak a színházi megnyitására írt ünnepi prologjában. Balázs Olga kisasszony ezelőtt a szabadkai színháznak volt hősnője, a hol most is kedvesen gondolnak ihletett drámai művészetére. De láttuk őt Budapesten is, hol a Kisfaludy-színházban, hol meg a Városligeti Szinkörben vendégszerepelt, a hol mindenütt csak dicsőséget aratott a fiatal gárdának. Azt hisszük, hogy Nagyváradi finom izlésű publikuma is felismeri a fiatal színésznőben a jövő nagy művésznőjét s rajta lesz, hogy mint annyi sok jelesünket, őtet is felsegítse arra a magas fokra, a melyet az

ő tehetsége, szorgalma és színpadratermettsége megérdemel. Mai számunkban bemutatjuk a váradiak új tragikájának arcképét, mert ő már most is megérdemli, hogy helyet foglaljon a többi művészek társaságában.

Annyi szent, hogy olvastunk már ennél nagyobb dicsériádat is kisebb alakokról is, de reméljük, ez alkalommal nem csalódunk. Annál is inkább reméljük, miután — úgy sem tehetünk mást.

MULATSAG.

A Nőegylet sétahangversenye.

Népes lesz ma délután a Sport-tér. A Biharmegyei és Nagyvárad-i Nőegylet a budapesti I. honvédszínház közreműködésével fényes sétahangversenyt rendez, melynek jövedelmét a nemes szívű rendezőség a létesítendő asszony-menház javára fordítja.

Ezre 8 órakor a Lövölde helyiségeiben táncmulatság lesz.

Dal-estély a Sport-téren. A nagyvárad-újvárosi ev. ref. egyházi énekkar f. hó 15-én a Sport-téren táncszal egybekötött dal-estélyt rendez. A rendezőség mindent elkövet, hogy kellemes estélyt szerezzen a vendégeknek és a mint az előjelek mutatják, sikerült estély lesz. A meghívók szét küldettek, de ha tévedésből az arra igényt tartók nem kaptak volna, úgy sziveskedjenek Gerencsér József karmester vagy Bereczki Sándor énekkari pénztárnokhoz (Szent János-utca 450.) fordulni, kiknél jegyek is válthatók.

Iparosmunkások mulatsága. A nagyvárad-i ipari munkások ismeretség kötés czéljából f. évi július hó 8-án, vasárnap a Karger-féle vendéglő ujonnan díszített nagy helyiségeiben dal, szavalat, világposta és confetti dobással egybekötött táncmulatságot rendeznek. Az ünnepély kezdte este fél 8 órakor. Jó zenéről gondoskodva van. A belépti-díj személyenként 20 kr., azaz 40 fillér. A meghívó kívánatra felmutatandó. Ez alkalommal színi kerül a »Szabadság hajnala« című egy felvonásos drámalet. Jegyek kaphatók a rendező bizottsági tagoknál és este az ünnepély színhelyén. Feltételek közzététel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak.

Műsor: Szabadság hajnala, egy felvonásos drámalet. Irta Seemann Imre. Személyek: A munkás — Abella József, a szabadság Istenője — Szonda Margitka. Rendezők: Abella József, Agárdi István, Ehrenfeld Adolf, Gulyás Lajos, Gulyás Károly, Halász János, Juhász Vince, Kovács Ferencz, Lassu Antal, Lechnyitzky Árpád, Pasuk Károly, Páll Sándor, Schmotzer János, Vargha József. Tánc-rendező: Bereczky Géza. A tiszta jövedelem az alakulandó félben levő általános munkás szakszervelet alapja javára fordítatik.

Közönség köre.

Kérelem a Magyar államvasut forgalmi főnökségéhez.

A »lelküimerellen, de pontosan«, mely a muszály munkát az egész világon, és idők óta jellemezte, ezáltal példát tud felmutatni a nagyvárad-i nagy állomás és a fürdők között közlekedő s naponta reggel 7:30 és délután 4 óra 35 perczkor induló személyvonatnál. Egy a palics fürdő által »levetett« hosszú kocsik ülő helye újra be van lagozva. Vagy nem száradt meg a festék, vagy mint rozanyagból készült munka, 32—35 R. melegben felolvadt. Tény, hogy sok közrendű, de másodosztályú jeggyel fizető család férfi, leánya, asszonya, sőtva panaszkodik, hogy ruházatuk odaragadt az ülések bőrborításához s midőn végre is lelelt a vonatról szállniok: a ruházathoz ragadt a bőr ülések lag festése.

Nagy uri család még türni tudja, ha 4—15 forint értékű ruhadarabja tönkremegy! Ámde szintén tisztességes életű és szegényebb család sirva mutogatja, ha »játékonyczéla« kell adnia 4—10 forint értékű ruhaneműt, — akár »szegényül« fizetett, számszeletti joggyakor-nok jelölt megbizottjainak ideiglenes helyettese is az ifju ur, akár pedig háztartásbeli ifju nő, ki féleven át számít, takarít arra, hogy a nyáron a fürdőbe kimenjen. És a mikor utrakél, boldogan a 38 R. meleg kocsik párnájára dől s alig merül el a vidék nézésében, már készen van az igen érzékeny kár! — Kérjük alázatosan — a kiket illet! — méltóztas-sanak ezt a kocsit kifordítani, nem ugyan a saját bőréről, hanem a — forgalomból! Különben el fog terjedni az a vélemény, hogy a szabász üzletekre és a vasuti lagozók között »érdekközösségi pálya« létezik.

Egy megragadt polgár.

REGÉNY-CSARNOK.

AZ ÁLARCZ.

Németből fordította: Votisky Antal.

9.

Bizonyos diadalérettel vette ezt észre Lia, ki tudta, miért csodálkozik az az ő kinezésén.

— Egy tuczat fényképet küldtél ezen a héten Lia, de én igazán mégis alig imertem rád. Beteg voltál, még sohasem láttam ilyen halvány arczszínt.

— Éppen nem barátságos tükör elé állítani s szemébe mondani az embernek, milyen rut! — tréfált Lia.

— Nem, nem, nem ez az, te szép vagy, mint mindig, hanem a haj fűrtöcskék helyett, melyek mint diadem ékesítettek téged csak a rövid tincsek, szemeid pedig még nagyobbak lettek, — fagyos szépség vagy te, láttam egyszer Meduza szobrát, épen olyan vagy te!

— Köszönöm szépen, Elly, de most hagyj el a Meduzát és jer! Csevegjünk, úgy mint az intézetben. Itt meg van az az előny, hogy nem fog bennünket senki kihallgatni, sem zavarba hozni.

— Valamit meg kell vallanom neked, — kezdte Elly.

— Ha titok, akkor inkább ne mond, — felelt Lia valami határozatlan dolgot sejtve.

— Tapasztalhatod majd, hogy általad leszek erről legbizonyosabb.

— Általam? — kérdezte Lia csodálkozva.

— Egyszóval, Lia, — kiáltá Elly felugorva, — azt hiszem, Hypolit gróf szeret engem!

Elly, kit ezen mondanál az öröm igen elragadtott, nem vette észre a benyomást, a mit közlése barátójére tett. Lia hevesen felemelkedett és kezét keblére szoritotta, hol ismét érezte a finom, szuró fájdalmat. Nem felelt, hangja megtagadta a szolgálatot.

— Legalább nyíltan kitüntet engem, gyakran megjelenik házukban és mondhatom, hogy ha komolyan gondolkozik, akkor tudnám is szeretni, — folytatta Elly zavartalanul tovább.

Lia magához tért.

— Beszély, Elly, tudod, Hypolit a mi — barátunk volt, — mondta reszkette és ez utóbbi szavakat csak halkán ejtve ki ellenkező ajkaival.

Elly újra leült.

— Üdvözlétedet hozta nekem, a tárgyalásra semmi más támpontunk nem volt, csak te; beszélt nekem a te diadalaidról, nekem pedig minden kicsinyiséget el kellett beszénnem abból az időből, amit együtt töltöttünk el. Ez történt az első napon; mert ő sürgős kötelességének tartotta átadni a te üdvözlétedet. Így közeledtünk egymáshoz; ő most mindennap jár hozzánk és boszankodik, hogy mi veled nem levelezünk élénkebben. Me mutattam neki fényképeidet, nem szólt semmit, de mindegyiket figyelemmel megnézte!

— És mikor az első látogatásnál az én eljegyzési lapomat láttam nálad — nem változott el?

A kérdés hevesen történt és Ellyn kívül

mindenki más észrevette volna a csudálatosan szorongó hanglejtést.

Élet alig volt a maszkban, mikor a fiatal leányka arczára függesztvön szeméit a feleletet várta.

— Ezt mondta, — várj, mik is voltak szavai, gondolkoznom kell, mind igen jól tudom, a mit akkor nekem mondott, igen, ezt mondta Friedhof ur, a mennyire ismerem, az a férfi, ki képes egy asszonyt boldoggá tenni, mert komoly és állhatatos. Ez volt az egész!

— Ez volt az egész! — ismételte Lia. Reszkett, Hypolit egész mellőzte azt, hogy ezen alkalommal róla beszéljen.

— Tegnap, mikor elutaztam, még egyszer eljött Hypolit gróf istenhozzádot mondani, vagyis sokkal többet: viszontlátásra, mert ő feljön, hogy az előképeknél szerepeljen. Így mondja ő; én meg vagyok győződve, hogy én értem — te, ki oly tapasztalt vagy, mondd csak meg véleményedet, mert én még nem vagyok annyira szerelmes, hogy vigasztalhatatlan legyek, ha megcsal.

Lia felocsudott, a démoni hatalom ismét felütötte benne fejét. Mi akadályozta őt abban, hogy ezt a fiatal leányt meghagyja jóhiszeműségében, boldog, vágy boldogtalan lenni! Kegyetlen kárörömmel gondolt arra, hogy őt lássa az előképekben.

Megmondja ezt barátójének, vagy Elly egyáltalában barátójé-e még? Nem, csak férfiak közt létezhetik barátság, egy példabeszéd sem említ föl híres baráti viszonyt nők közt az ókorban!

Ezek a gondolatok, mint bolygó tűz villantak meg fejében, forró vér rohant végig ereiben, kívülről azonban csak keblének erősebb hullámozása, szemében lázas csillogás és halántékain a finom vonalak erősebb kékje volt észrevehető.

— Azt hiszem, kedves Elly, mindaddig uralkodni kell az embernek hajlamán, míg a férfi, kit szeretünk, kezünket meg nem szerzi — mondá komolyan.

— Ez nagyon prózai vélemény! — Viszonzá a másik boszus hangon. Én különben egész illő parthie vagyok Hypolithoz!

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Hegedüs miniszter utazása.

Székely-Udvarhely, július 7. (Saj. t. t.)

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter és családja tegnap délután a rendes gyorsvonattal hazautazott Budapestre. Segesvárt az állomáson Sándor László Nagy-Küküllő vármegye főispánja és minden nemzetiségű előkelő közönség jelent meg. A főispán üdvözölte a minisztert, a főispán neje pedig szép csokrot nyújtott a miniszter nejének és lányának. A miniszter és családja a vonat indulásig barátságosan beszélgetett az ott levő előkelőségekkel.

A bécsiek tüntetnek.

Budapest, jul. 8. (Saj. tud. táv.)

A bécsi község tanácsa elhatározta, hogy a Magyarországra szóló hivatalos iratok czimzését illetőleg németül jelölik a község neveit. Tegnap egy budapesti czég Bécsből küldeményt kapott egy bécsi nagykereskedőtől, melyen Budapest helyett már ott diszlett a czifra *Ofen* elnevezés. A budapesti megrendelő véletlenül felbontotta a küldeményt, de válaszában azt a megjegyzést tette, hogyha még egyszer német czimzéssel küldi a szállítmányokat, a magyar gyűlölő czéggel az összeköttetést rögtön megfogja szakítani.

Japán akciója.

London, július 7. (Saját tud. táv.) Oroszország Japán akcióját nem ellenzi, de a mandátumot nem adja meg. Ezzel a közös mandátum eszméje el van ejtve.

Az angolok Kinában.

London, július 7. (Saját tud. táv.) Az angol kormány Indiából s Délafrikából 37.000 embert utnak indított Kinába.

Bullert elfogták?

Bécs, július 7. (Saját tud. táv.) Egy itteni pénzintézet táviratot kapott a transzváli harczteréről, miszerint a búrok az angolok hadvezérével, Buller tábornokot egész vezérkarával együtt elfogták. Párisba is megérkezett a hír, amelyet nem tartanak bebizonyultnak.

Az orosz ezár utazása.

Pétervár, jul. 7. Miklós csár ma délután Nikolajevics Mihály nagyherczeggel, az udvari miniszterrel és a hadügyminiszterrel Cholmba (lublini kormányzóság) utazott, hogy jelen legyen a moszkvai 25. testőrgyalogezred 200 éves jubileumán.

Elfogott kalózhajók.

Pétervár, július 7. A haditengerészeti vezérkar a következő táviratot kapta Port-Art-hurból június 18-iki kelettel: Elliong szigeten elfogott hat kalózhajó, a melyek Bezsevóba vitettek.

Nyári hajóraj Piranóban.

Trieszt, július 7. (Saját tud. távirata.) A gróf Montecuccoli altengernagy parancsnoksága alatt álló nyári hajóraj most Piranóban van. Montecuccoli ma reggel Triesztbe érkezett és este visszatért a tengernagy hajóra. A hajóraj Pirano előtt megvárja az angol flottát, a melyet hétfőn idekísér.

Apokrif manifesztum.

Konstantinápoly, július 7. Idevaló diplomáciai körökben annak a manifesztumnak, a melyet az ugynevezett ottomán liberális központi bizottság a nagyköveteknek nemrég átadott, nem tulajdonítanak jelentőséget. Némely részről azt állítják, hogy a manifesztum apokrif és olyan emberek személyes céljait szolgálja, a kik nem hivatottak a mohamedánok véleményét képviselni. Bizonyosra vehető, hogy akár valódi, akár apokrif a manifesztum, a benne kifejtett eszmék nem fognak kézzelfogható hatást gyakorolni a törökországi viszonyokra.

Az orosz nyelv kötelező ereje.

Helsingfors, jul. 7. A Ritzau-ügynökség jelenti: Miután 11 szenátor lemondott és Ignatius szenátor is beadta lemondását, a szenátus ma közzétette és hivatalos lapokban is kihirdette azt a csári rendeletet, a mely Finnország felsőbb közigazgatásában az orosz nyelvet teszi meg hivatalos nyelvnek.

Szerencsétlenség a gyakorlaton.

Sopron, július 7. (Saját tudósítók táv.) A katonaság ma éles töltenyvel lövő gyakorlatot tartott a határban. Valami szerencsétlen véletlen következtében Ivánkovics közhuszárt revolverlövés érte. A golyó Ivánkovics mellébe furódott s életveszélyesen megsebesítette.

Az amerikai elnökjelölt.

Kansas-City, július 7. A republikánus ezüstpárt Bryan-t jelölte az elnökségre.

Az olasz költségvetés.

Róma, július 7. A kamara megkezdte a folyó év végéig szóló költségvetési provizórium tárgyalását. Colojani és Ferri ellenzik a kormánynak Kinában követett expanzív gyarmatpolitikáját. Fortir azt kívánja, hogy Olaszország a többi hatalmassággal együtt interveniáljon Kinában. Az ülést azután berekesztették.

A spanyol pénzügyminiszter lemondása.

Madrid, július 7. Villaverde pénzügyminiszter egészségi okokból lemondott. Utódja Allen des San Lazar lesz.

Egy francia tábornok ügye.

Páris, július 7. (Saj. tud. táv.) A nacionalista községtanácsosok olyan határozatot hoztak, a melyben választóik nevében fölháborodással tiltakoznak Jammont tábornoknak a hadsereg főfelügyelőségétől való felmentése ellen.

A mosztári mufti és seriff Szerajevóban.

Szerajevó, jul. 7. (Saját tud. táv.) Dzsa-bics volt mosztári mufti és Arantovics seriff a mosztári küldöttség három tagjával Szerajevóba érkeztek és nyomban tovább utaztak Mosztárba. Velük egy vonaton érkezett ide a küldöttség két szerajevói tagja.

Az utóbbiak üdvözlésére körülbelül 200 ember jelent meg a pályaudvaron, míg a kíváncsiság az alsóbb néposztályokból nagyobb tömeget csődített a pályaudvar köré. A szerajevói városi tanács 13 tagja közül csak egy: Avdaga Szahinogics jelent meg. Az egész incidens a legnagyobb rendben és nyugalomban folyt le.

SZERKESZTOI POSTA.**Mányiné Prigl Olga urnónek Gyoma.**

Ha oly örömmel keresett föl
A hosszú hallgatás után,
Mi még nagyobb örömmel láttuk
Levelét, bájos munkatársunk,
A szerkesztőség asztalán.

El-el olvassuk újra s újra;
Könyv nélkül is tudjuk talán.
S mint hogyha boldogság sugára
Áradna abból a szobába
A hosszú hallgatás után.

Feledjük bántó gondjainkat.
A toll pihen s mi álmodunk
Sejtett s nem ismert boldogságról,
A hosszú, boldog hallgatásról,
Angyalokról ábrándozunk . . .

Kedves családi kör, a melyről
Oly boldogan ír levele,
Mit bájos nő, hű anya éltet,
Ez a boldog családi élet,
Ez az élet költészete!

S ha a család költészetében
A tollra most is pauza várt,
Bár nélkülöztük, mégis értjük,
Hogy nem szakítá félbe értünk
A hosszú boldog hallgatást.

De kézirat kell — int a nyomda.
Ábrándok, álmok félre hát!
Üdvözléttől, kis munkatársunk,
Sok, sok boldogságot kívánunk
S kissé rövidebb — hallgatást.

K. A.

KÖZGAZDASÁG.

Bihartorda. Mint levelezőnk írja, a bihartzordai járásban megkezdődött az aratás. Az eredmény közepes jó a járás legtöbb helyén. Udvari község határában sokat ártott a májusi jégverés, miért is a hatóság közbejöttével az aratómunkások új egyezségekre léptek, mert a régi megegyezés szerint nem lett volna semmi eredménye a munkájuknak. — A kukorica még eddig bőtermését ígér. — A gyümölcsből különösen az őszi szilva ígér kielégítő termést. A dohány termés a múlt évihez képest sokat javult. — Dinnye és szőlő kevés lesz. — Munkásmozgalom sehol sem mutatkozik.

A magyar borok érdekében részvénytársaság alakult meg Budapesten *Első magyar bor bizományi és értékesítési részvénytársaság* cím alatt. Célja, mint a szétküldött tervezet igéri, Budafokon a főváros közvetlen közelében, mint az erre leginkább alkalmas helyen, nagyszabású pinczehelyiségeket beszerezni, *kizárólagosan hazai, eredeti, tiszta borokat bizományba venni*, azokat ezen pinczékben szerény raktárdíj ellenében *beraktározni*, reájuk mérsékelt kamatláb mellett *előlegeket* adni, végül pedig ezen borokat *értékesíteni*, illetve szintén mérsékelt eladási jutalék mellett a tulajdonosok egyetértésével eladni.

Ismeretes azon tény, hogy az ország bortermelőképe sége évről-évre ismét erősen emelkedik, úgy, hogy rövidesen megint nagy termések várhatók. Ennek dacára azonban a kelendőség még sem emelkedik kellő arányba, hanem ellenkezőleg, az ország saját termését sem tudja még kellőképpen értékesíteni és mégis még mindig nagymennyiségű olasz bor jön be hazánkba, a hazai termelők kárára és közgazdasági érdekeink nagy hátrányára.

Oka ennek a jelenségnek abban keresendő, hogy a magyar bortermelőknél nincs módjuk az elvesztett piacokat visszaszerezni, mert a megrendelők elszöktak tőlük. Erre a célra leghatályosabban tud működni egy, az ország központjában működő, mindenféle beszerzési forrással összeköttetésbe lépő részvénytársaság, mint a milyennek ez ígérkezik. Kikérték az alapítók a kormánytámogatását is, hangsúlyozva, hogy egyttal az állandó ellenőrzést is igénybe akarják venni.

A tervezet szerint 1.000.000 korona alapítókével indul meg a társaság s e célra 10.000 darab százkoronás részvényt bocsát ki. A részvényekre szept. 15-ig lehet jegyezni olyképpen, hogy 10% az aláírástól számított 14 nap alatt, 20% szept. 18-ig, a többi pedig az igazgatóság határozatai szerint lesz befizetendő.

Az aláírási iverk az ideiglenes irodához, *Budapestre VI., Kerepesi-ut 57. sz. alá* küldendők (esetleges ajánlott levelek Dr. Kelemen J. ügyész címére, ugyanott), a befizetések pedig a *»Pesti első hazai takarékpénztár-egyesület-hez Budapesten, IV., Egyetem-utca 2. sz. intézendők.*

Az egyesület élén *Zichy Jenő gróf* áll, a magyar ipar lelkes apostola, a kiktől reméljük,

hogya a tervezett sok szép ígérteit igyekezni fog sok szép tetteire beváltani. Ebben a reményben ajánljuk az egyesületet a bortermeleők figyelmébe; működését pedig állandóan figyelemmel fogjuk kísérni.

Belch Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

	Budapest, július 7.
Oszták hitel	674.—
Magyar hitel	701.—
Államvasut	553.50
Rimamurányi	525.—

Magyar jelzalog	433.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, július 7.

Buza októberre	7.79
Buza júniusra	—
Uj tengeri	5.68
Rozs okt.	6.79
Zab okt.	5.24
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden 1900. július 7-én.

Magyar aranyjárdék 4%	96.25
Magyar koronajárdék	90.95
Magyar vasuti kölcson aranyban 4/10%	100.50
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2 1/2%	99.60
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	90.50

Italmérsi jog megváltási kötvény	98.30
Horváth-szlavónföldtehermentési kötvény	92.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	158.50
Tiszaszabályozás szegei sorsjegyek kölcson	189.—
Oszták járadék papirban	97.40
Oszták járadék ezüstben	97.10
Oszták járadék aranyban	96.50
Oszták korona járadék	97.—
Oszták államsorsjegyek	184.50
Oszták magyar bankrészevény	17.25
Magyar hitelbankrészevény	708.—
Oszták hitelintézet részevény	676.50
Párisi vista	96.45
20 frankos arany (Napoleond'or)	19.27
Németbirodalmi márka	118.50
London vista	242.25
20 márkás arany	28.68

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

„STEAROPTINUM“

(Olaj-sebta pasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebta pasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyüllése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1900. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.								Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.								Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.															
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.								
Budapest ind.	6 50	8 30	1 55	5 45	9 15	—	Kolozsvár ind.	—	5 23	7 —	12 32	6 13	11 01	—	—	—	P.-Ladány ind.	4 06	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08								
Rákos >	7 02	8 51	2 08	6 06	9 28	—	Jegenye >	—	6 11	7 59	1 14	7 16	—	—	—	—	Debreczen >	5 14	2 33	6 26	11 44	3 36	7 41								
Ujszász >	8 28	10 59	3 32	8 40	10 56	—	B.-Hunyad >	—	6 40	8 37	1 44	7 55	12 20	—	—	—	Érmihályfalva érk.	6 35	3 57	—	1 —	4 58	—								
Szolnok >	9 07	11 31	3 56	9 27	11 19	—	Csucsa >	—	3 25	7 09	9 19	2 15	8 37	12 52	—	—	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.														
Szajol >	9 21	11 50	4 09	9 46	11 33	—	Rév >	—	5 26	7 47	10 08	3 01	9 32	1 34	—	—	Érmihályfalva ind. 6 36 11 17 3 14 5 27 9 14 —														
P.-Ladány >	10 43	2 —	5 28	11 53	12 55	4 54	Élesd >	—	5 54	7 59	10 25	3 15	9 49	1 48	—	—	Debreczen > 7 51 12 36 4 16 7 10 10 27 9 01														
Báránd >	—	2 12	—	12 07	—	5 11	Mező-Telegd >	—	6 21	8 11	10 42	3 28	10 07	2 01	—	—	P.-Ladány érk. — 1 45 5 03 8 40 11 28 9 48														
Sáp >	—	2 27	5 48	12 24	—	5 32	F.-Vásárhely >	—	6 49	—	11 01	—	10 27	—	—	—	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.														
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	5 58	Várad-Velenceze >	—	7 02	8 32	11 10	—	10 37	2 25	—	—	Nagy-Léta—Vértés.														
M.-Peterd >	—	—	—	1 —	—	6 15	Nagyvárad érk.	—	7 16	8 38	11 17	3 57	10 44	2 31	—	—	Vértés ind. 8 35 4 31 Nagy-Léta—Vértés ind. 5 25 1 05														
M.-Keresztes >	—	3 12	—	1 14	—	6 31	Nagyvárad ind.	—	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04	2 38	—	—	Sáránd > 9 28 5 16 M.-Pályi > 5 47 1 30														
Bors >	—	3 25	—	1 28	—	6 50	Püspöki >	—	2 36	8 52	11 47	—	11 14	—	—	—	H.-Bagos > 9 41 5 26 H.-Pályi > 6 03 1 48														
Püspöki >	11 48	3 32	—	1 36	—	7 02	Bors >	—	2 47	—	11 54	—	11 22	—	—	—	M.-Pályi > 10 05 5 48 H.-Pályi > 6 18 2 05														
Nagyvárad érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	7 16	Mező-keresztes >	—	3 12	—	12 05	—	11 37	—	—	—	N.-Pályi > 10 20 5 59 H.-Bagos > 6 40 2 29														
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	12 25	F.-Vásárhely >	—	3 30	—	12 17	—	11 50	—	—	—	Sáránd > 9 28 5 16 M.-Pályi > 6 18 2 05														
V.-Velenceze >	—	4 05	—	2 30	2 25	12 32	B.-Ujfalu >	—	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05	3 18	—	—	N.-Léta—Vértés érk. 10 43 6 18 Debreczen é. 7 18 3 13														
F.-Vásárhely >	—	4 16	—	2 41	—	12 45	Sáp >	—	4 39	9 38	12 47	—	12 25	—	—	—	Sáránd—Derecske.														
M.-Telegd >	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	1 12	Báránd >	—	5 01	—	1 01	—	12 41	—	—	—	Derecske—Sáránd.														
Élesd >	1 02	4 56	7 28	3 21	3 04	1 37	P.-Ladány >	—	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03	—	—	Sáránd ind. 9 38 5 26 Derecske ind. 6 00 1 49														
Rév >	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	2 10	Szajol >	—	—	11 21	3 08	6 59	3 04	5 19	—	—	Derecske érk. 9 57 5 45 Sáránd érk. 6 20 2 09														
Csucsa >	2 16	6 31	8 37	4 53	4 16	3 49	Szolnok >	—	—	11 44	3 35	7 32	3 37	5 39	—	—															
B.-Hunyad >	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	4 48	Ujszász >	—	—	12 03	3 58	7 50	4 05	5 58	—	—															
Jegenye >	3 15	7 49	9 33	6 01	—	5 31	Rákos >	—	—	1 37	6 03	9 28	6 52	7 38	—	—															
Kolozsvár érk.	3 50	8 33	10 08	6 59	5 55	7 40	Budapest érk.	—	—	1 50	6 20	9 40	7 10	7 50	—	—															
Nagyvárad—Szeged.								Szeged—Nagyvárad.								Nagyvárad—Arad.								Arad—Nagyvárad.							
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.								
Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	Szeged ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 —	Arad ind.	5 10	11 20	9 35																
Ósi >	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely >	4 38	11 05	7 50	Ósi >	10 30	4 41	7 16	Kétegyháza >	6 14	11 31	10 54																
Less >	10 48	5 01	7 40	Orosháza >	5 41	11 54	9 20	Less >	10 48	5 01	7 40	Csaba érk.	6 40	12 57	11 24																
Gyapju >	—	—	—	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Cséffa >	11 03	5 19	8 05	Csaba ind.	7 —	2 33	4 50																
Cséffa >	11 03	5 19	8 05	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Gyula >	7 27	3 05	5 26																
Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Sarkad >	7 47	3 27	5 56																
Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Kötegyán >	7 56	3 39	6 10	Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Kötegyán >	7 56	3 39	6 10																
Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Szalonia >	8 23	4 10	6 47	Gyula >	12 21	6 44	10 01	Szalonta >	8 23	4 10	6 47																
Gyula >	12 21	6 44	10 01	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Csaba érk.	12 42	7 06	10 30	Cséffa >	8 42	4 34	7 18																
Csaba >	2 10	7 41	4 44	Gyapju >	—	—	—	Csaba ind.	2 23	7 18	4 32	Less >	9 04	5 —	7 51																
Orosháza >	3 10	9 10	5 50	Less >	9 04	5 00	7 51	Kétegyháza >	2 54	7 45	5 38	Ósi >	9 21	5 19	8 61																
H.-M.-Vásárhely >	4 00	10 02	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16	Arad érd.	3 55	8 48	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31																
Szeged >	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31																								